

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-97/2007/046.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa az **Oriental Herbs Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** ellen a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indult eljárás során meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont 2005, 2006 és 2007 folyamán adott, az általa forgalmazott teák és a teakeverékek gyógyhatására vonatkozó egyes tájékoztatásai alkalmasak voltak a fogyasztók megtévesztésére.

Az eljáró versenytanács az eljárás alá vontat 7.000.000,- Ft (azaz Hétmillió forint) bírság megfizetésére kötelezi, melyet kell megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számlájára.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban GVH) tudomására jutott, hogy az Oriental Herbs Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban Oriental Herbs, eljárás alá vont, a Kft., ill. Társaság) az általa forgalmazott különféle összetételű teáiról, teakeverékeiről fizetett hirdetéseiben és a honlapján több, a termékek gyógyhatására utaló megállapítást szerepeltet, mellyel vélelmezhetően megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv.) a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolását szabályozó, III. fejezetének rendelkezéseit.
2. A GVH 2007. június 19-én a Tpv. 67. § (1) bekezdése valamint 70. § (1) bekezdése alapján versenyfelügyeleti eljárást (a továbbiakban eljárás) indított az Oriental Herbs ellen annak megállapítására, hogy a Kft. az általa forgalmazott egyes termékek lényeges tulajdonsága – különösen annak egészségre vonatkozó hatása - tekintetében valós tény megtévesztésre alkalmas módon állított-e. A vizsgálat kiterjedt az eljárás

alá vont vállalkozás alábbiakban felsorolt termékeivel kapcsolatos teljes kommunikációs tevékenységre.

3. Az Oriental Herbs 2007. november 12-én kelt beadványában, valamint a 2007. november 15-én tartott tárgyaláson kérelmezte, hogy a Versenytanács az eljárást az Európai Gyógyszerügynökség növényi gyógyszerekkel foglalkozó bizottságának (továbbiakban: ügynökség) a vizsgálat tárgyává tett termékek gyógyhatására vonatkozó szakvéleménye beszerzéséig függessze fel.
4. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32. §-ának (1) bekezdése alapján – mely rendelkezést a Tpv. 44. §-a alapján a versenyfelügyeleti eljárásra is alkalmazni kell – ha a döntéshez külföldi hatóság vagy más szerv álláspontját is be kell szerezni, a hatóság az eljárást felfüggeszti. Amennyiben a más szerv előtti eljárás megindítására az ügyfél jogosult, erre öt megfelelő határidő kitűzése mellett fel kell hívni. Ha az ügyfél a felhívásnak nem tesz eleget, a hatóság az eljárást megszünteti, vagy a rendelkezésre álló adatok alapján dönt. E szakasz (3) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztését indokolt esetben egy alkalommal az ügyfél is kérheti.
5. Az eljárás felfüggesztésére 2007. november 15-én került sor. Időközben a fentiekben leírtak alapján bebizonyosodott, hogy az ügynökségnél nincsen folyamatban eljárás az Oriental Herbs kérelme tárgyában, továbbá az ügynökség akként nyilatkozott, hogy nem feladata hatósági eljárásokban szakértői vélemény készítése. Miután az eljárás felfüggesztésének további fenntartásától az eddigiek fényében eredmény nem várható, a Versenytanács 2009. április 29-i végzésében úgy döntött, hogy az eljárás felfüggesztését megszünteti és a rendelkezésre álló adatok alapján hozza meg érdemi döntését.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

1. Az Oriental Herbs-t 1994. november 1-jén két magánszemély alapította. A Kft. jegyzett tőkéje 13 millió forint.
2. Az Oriental Herbs fő tevékenysége a hatályos társasági szerződés alapján kávé-, tea-, kakaó-, fűszer-nagykereskedelem. A társaság egyszerűsített éves beszámolója alapján 2005. évi nettó árbevétele 771.422.000 forint, 2006. évi nettó árbevétele 966.168.000 forint (Vj-97/207/007 sz. ügyirat), 2007. évi nettó árbevétele 1.342.318.000 forint volt.
3. A versenyfelügyeleti eljárásban érintett 31-féle tea és teakeverék 2006. évi értékesítéséből származó árbevételi és mennyiségi adatokat, termékenkénti bontásban a Vj-97/2207/15. sz. ügyirat E/12-es számú titkosan kezelendő melléklete tartalmazza. Ennek alapján az Oriental Herbs 2006. évi nettó árbevételének közel 10 százaléka származott a versenyfelügyeleti eljárásban érintett teából és teakeverékből.
4. Az Oriental Herbs 2002-ben megkapta a Fővárosi Állat-és Élelmiszerügyi és Élelmiszeripari Ellenőrző Állomástól saját teaüzem működési engedélyét, amely élelmiszeripari üzemként működik.

III.

A versenyfelületei eljárásban vizsgált termékek

5. A versenyfelületei eljárásban érintett teák és teakeverékek forgalombahozatali engedélyeit, gyártmánylapjait, címke tervezetét az Oriental Herbs a Vj-97/2007/18. sz. titkosan kezelendő ügyirat mellékleteként átadta. A forgalombahozatali engedélyek az OÉTI által, a külföldi élelmiszerek behozatalának egészségügyi feltételeiről szóló 1/1987. évi (I. 15.) EüM-BkM-KkM számú együttes rendelet alapján készültek, a gyártmánylapok az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. Tv. 5. §-a alapján kötelezően készítenők.
6. Az eljárásban érintett teák és teakeverékek a következők:

Wu Long Anti-adiosis zsiroldó és fogyasztó teakeverék — papír - és náddobozos kiszerelésben (4 gx30 filter)

Panax Ginseng tea (2,2 gx20 filter)

Ginseng és zöld tea (2,1 gx20 filter)

Salvia miltiorrhiza tea „Az egészséges emberi szív titka!” (5 gx20 filter)

Shi Lin Tong tea májvédő és epekő hajtó tea (2 gx20 filter)

PreColdFlu tea Echinacea és gyömbér tea (2 gx20 filter)

Pu Erh tea (vörös tea) zsiroldó és fogyasztó tea (2 gx20 filter)

Jiangzhi Tongshu San (Szűztea) kínai zsiroldó és fogyasztó tea (3 gx15 filter)

Jiangzhi Tongshu San (Szűztea) Forte (3 gx15 filter) zsiroldó, fogyasztó, méregtelenítő teakeverék

Visiona Doctor tea a tiszta látásért (2 gx20 filter)

Kínai zöld tea a hosszú életért (2 gx20 filter és 100g szálas kiszerelésben)

Ginseng-Ginkgo és zöld tea (2 gx20 filter)

Pollengrape tea (3 gx15 filter):

Eleuthero Ginseng tea (3 gx20 filter)

Ginseng Slim fogyasztó tea (2,2 gx20 filter)

Instant Ginkgo biloba tea (10 gx20 db tasak)

Instant ginseng tea (10 gx20 db tasak)

Instant mézes gyömbér tea (10 gx 20 db tasak)

Luobuma Hypertension Regulating tea (2 gx20 filter)

Aloe vera tea (2,5 gx20 filter)

Banlangen tea megfázás elleni instant tea (15 gx12 db aromazáró tasak)

Charan tea (70 g szálas és 2 gx20 filteres kiszerelésben)

Galagonya tea (2 gx20 filter)

Ginkgo bilotea+ Glukosamine (3 gx20 filter)

Instant Shiitake és Ganoderma tea (10 gx20 db tasak)

Fehér tea (2 gx25 teafilter)

Kínai gyomorerősítő tea (5 gx20 filter)

Instant Krizantém virág tea alacsony cukortartalmú látásjavító és májtisztító tea (5 gx20 db tasak)

Lucid-Tumov tea (2 gx20 filter)

Nico-Tea dohányzásról való leszokást segítő tea (2 gx20 filter)

Hair Revalid tea, tea hajhullás ellen (2 gx20 filter)

IV.

Az érintett piac és fogyasztói kör jellemzői

7. Az Oriental Herbs által forgalmazott teák és teakeverékek az ország bármely területén a kiskereskedelmi egységekben, hipermarketekben, gyógynövény szaküzletekben, ún. „bio” boltokban, drogériákban valamint a gyógyszertárakban is beszerezhetők.
8. Az érintett termékek fogyasztói két, egymástól eltérő csoportra bonthatók. Az első csoportba tartoznak azok, akik egészségmegőrző, preventív célból vásárolják meg a különböző teakeverékeket. A másik csoportot pedig azok a vásárlók alkotják, akik a már meglévő lelki vagy fizikai betegségük miatt kiszolgáltatott helyzetben vannak, így fokozottabban fogékonyak minden olyan új információra, termékre, amely állapotukban javulást, illetve annak változásában kedvező hatást ígér. A fogyasztói döntésük meghozatala során a legfontosabb szempont számukra az ígért, és ezért várt, hatás megvalósulása¹.
9. Az eljárásban érintett különféle teakeverékek tapasztalati és egyben bizalmi jellegű termékek. A fogyasztók a használat során tapasztalják meg, de még akkor sem egyértelműen, hogy a megvásárolt termék megfelel-e az általuk előzetesen támasztott elvárásoknak, alkalmas-e a várt hatás kiváltására.
10. A fogyasztók azzal szembesülnek, hogy azok a piaci szereplők, akik jellemzően gyógyhatással ruházzák fel valamely terméküket, általában intenzív kommunikációt folytatnak és a reklámeszközök széles körét használják fel annak érdekében, hogy a fogyasztók minél szélesebb rétegéhez eljussanak a kínált termékekkel kapcsolatos információk.

V.

A vizsgált magatartás

11. A versenyfelügyeleti eljárásban érintett különböző összetételű teákat és teakeverékeket népszerűsítő fizetett hirdetések nagy példányszámú, országos terjesztésű magazinokban, különböző egészségmegőrző folyóiratokban, az Oriental Herbs által 10 ezer példányban közzétett tájékoztató füzetben, a Béres Egészségtár hírlevelében és a termékeket népszerűsítő szórólapokon jelentek meg. Továbbá a vásárlók széles köre a www.drchenpatika.com honlapon keresztül kaphat tájékoztatást az eljárásban érintett termékekről.
12. Az Oriental Herbs a vizsgált termékekre vonatkozóan az alábbi újsághirdetések megjelenéséről nyilatkozott:

Recept Nélkül egészségvédelmi folyóirat	2006. július-augusztusi közös számában 1/2 oldalas hirdetés	„Pollengrape”-tea
Élet és Egészség magazin, a Képes Aktuell havi kiadványa	2006. augusztusi számában ¼ oldalas hirdetés	„Szűztea család”

¹ Magyarországon a halálozások 52 százalékát a szív-érrendszeri betegségek okozzák, a második helyen (25 százalékkal) viszont a daganatos megbetegedések állnak.

Blikk Nők Horoszkóp magazin	2006. novemberi számában 1/3 oldalas hirdetés	„Szűztea család”-
Női Érték	2006. év 4. számában 1/8-os hirdetés	Aloe Vera tea Kínai gyomorerősítő tea Salvia Miltiorrhiza tea Szűztea
Recept egészségvédelmi folyóirat	Nélkül 2006. októberi számában 2x1/16 oldalas hirdetés	Lucid-Tumov tea Nico-tea

13. A felsorolt hirdetéseket az eljárás alá vont nem csatolta. A felsorolt hirdetések költségéről szóló számlákat a Vj-97/2007/15. és a Vj-97/2007/18. számú ügyiratok titkosan kezelendő részei tartalmazzák.

14. A Kft. 2005. év májusában, 10 ezer példányban közzétett egy tájékoztató kiadványt „Oriental Herbs Kft. egészségmegőrző füzet” címmel, amelyben a jelen eljárásban vizsgált termékekre vonatkozó, jogsértési vélelemmel érintett állítások is szerepeltek. A vizsgálat tudomására jutott információk szerint az említett füzethez még a 2006. évben is hozzájuthattak a vásárlók. A kiadvány terjesztési idejére és módjára vonatkozó konkrét információkat a vizsgálatnak nem sikerült beszereznie.

15. A „Oriental Herbs Kft. egészségmegőrző füzet” az alábbi állításokat tartalmazza:

Termék megnevezése	Állítás
SZŰZTEA (3gX15 filter)	„...csökkenti az étvágyat és a koleszterinszintet, javítja a zsírok anyagcseréjét. Enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladá- és vérnyomáscsökkentő.”
SZŰZTEA FORTE (3gX15 filter)	„...a Szűzteaában található polifenolok antioxidáns és antibakteriális hatásának köszönhetően hatékony egészségvédő funkcióval bír. A polifenol lassítja a szénhidrátok lebontását és felszívódását, valamint megelőzi az elhízást okozó hormonok túlermelődését...a Szűztea az étvágy csökkentése mellett javítja a zsírok anyagcseréjét, csökkenti a koleszterinszintet, illetve enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladá- és vérnyomáscsökkentő hatással is rendelkezik, így számos belső krónikus betegség kialakulását megelőzheti.”
FEHÉR TEA	„...még több polifenolt tartalmaznak, ezáltal kitűnő antioxidánsok. Hatékony védelmet nyújtanak a szervezetben képződő szabadgyökök ellen, ezáltal késleltetik a sejtek öregedését.”
JIANGZHI TONGSHU SAN (SZŰZTEA) (3g x 15 filter) Zsíroldó és fogyasztó tea	„A San tea hazai fogyasztói immár egy évtizede dicsérik a tea áldásos tulajdonságait. A fölösleges kilókkal nemcsak nehezebb lesz a szervezet, de ennek nyomán számos más betegség is kialakulhat, mint például a magas vérnyomás, vagy a magas koleszterinszint. Ahhoz, hogy a testsúly-vesztés ne járjon hátrányos következményekkel, fokozatos és alapos méregtelenítésre van szükség. A válogatott alapanyagokból készült gyógynövénykeverék ezt a fokozatosságot biztosítja, így a testsúlycsökkenés nem meríti ki a szervezet energiataralékait. Használatának előnye, hogy hosszabb távon sincsenek káros mellékhatásai. Csökkenti az étvágyat és a koleszterinszintet, javítja a zsírok anyagcseréjét. Enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladá- és vérnyomáscsökkentő.”

	<i>Ne feledje: az egészséget nem a mérleg mutatja!”</i>
JIANGZHI TONGSHU SAN (SZŰZTEA) FORTE (3g x 15 filter) Zsíroldó, fogyasztó, méregtelenítő teakeverék	<p><i>„A túlsúly, amely számos betegség okozója, modern korunkban globális problémát jelent. A Jiangzhi Tongshu San (Szűztea) mára a magyarországi piac egyik meghatározó terméke lett. A pozitív tapasztalatok és vásárlói visszajelzések alapján hozta forgalomba a dr. Chen Patika a Jiangzhi Tongshu San (Szűztea) Forte teakeveréket, mely a szűztea áldásos hatását még intenzívebben biztosítja. Kínában több száz éve ismerik a salakanyagok egészségre káros hatásait. Egy híres Tang dinasztiai császári orvos szerint: „Ha sokáig akarsz élni, végezz gyakran béltisztító kúrát”. A Szűztea-ban található polifenolok antioxidáns és antibakteriális hatásának köszönhetően a készítmény hatékony egészségvédő funkcióval bír. A polifenol lassítja a szénhidrátok lebontását és felszívódását, valamint megelőzi az elhízást okozó hormonok túlermelődését. A szervezet eközben a felhalmozott zsírokat fokozatosan és maradéktalanul le is bontja.</i></p> <p><i>A Szűztea az étvágy csökkentése mellett javítja a zsírok anyagcseréjét, csökkenti a koleszterinszintet, illetve enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladás- és vérnyomáscsökkentő hatással is rendelkezik, így számos belső krónikus betegség kialakulását megelőzheti. A tea mellett a kapszulát is folyamatosan fejlesztettük. Ennek eredményeként született meg a Jiangzhi Tongshu San (Szűztea) Forte kapszula, melynek jótékony tulajdonságai a teaéval azonosak.”</i></p>
FEHÉR TEA (2g x 25 filter)	<p><i>„A fehér teát a legfiatalabb, még kicsit szőrös hajtásokból készítik, melyek több polifenolt tartalmaznak, ezáltal kitűnő antioxidánsok. Hatékony védelmet nyújtanak a szervezetben képződő szabadgyökök ellen, ezáltal késleltetik a sejtek öregedését.”</i></p>
WU LONG ANTI-ADIPOSIS TEA papírdoboz és náddoboz (4g x 30 filter) Zsíroldó és fogyasztó teakeverék	<p><i>„Az évszázados kínai recept alapján készült zsíroldó teakeverékek fogyasztó hatása rendkívüli vértisztító tulajdonságuknak köszönhető. Emitt fokozatosan és egyenletesen, minden káros mellékhatás nélkül fogyasztanak, javítják a zsírok anyagcseréjét, és csökkentik a koleszterinszintet. Távol-Keleten – fogyasztó-zsíroldó tulajdonságukon kívül – különösen kedveltek betegség-megelőző hatásuk miatt. Hatóanyagaiknak köszönhetően közérzet-javítók, vérnyomás- és gyulladáscsökkentők, vízhajtók, valamint székrekedés ellen is kitűnőek. Rendszeres fogyasztással csökkenthető a szív és érrendszeri megbetegedések kialakulásának kockázata. A Wulong egyike a legrégebbi időktől termesztett kínai fogyasztó teáknak. A sejtekkel szembeni öregedés-gátló tulajdonságát nemzetközi vizsgálatok is igazolták.”</i></p>
PU ERH TEA (vörös tea) (2g x 20 filter) Zsíroldó és fogyasztó tea	<p><i>„A tartós, és – ami a legfontosabb – az egészséges fogyás legjobb eszköze! a Pu Erh tea (más néven vörös tea) fája a világon egyedül Yunnanban, az „örök tavasz tartományában” virágzik. A Távol-Keleten már régóta felismerték, hogy a vörös tea az eddig ismert leghatékonyabb természetes fogyasztó tea. Serkenti az emésztést, fokozza az anyagcserét, valamint csökkenti a vér koleszterinszintjét. Emellett</i></p>

	<i>különböző vizsgálatok igazolták, hogy rendszeres fogyasztásával az elért testsúly tartósan is megőrizhető. Mára az európai kontinensen is méltó hírnevet szerzett magának”.</i>
MÁLYVA TEA Fogyasztó tea (2g x 20 filter) és kapszula (20 db)	<i>„A fodros mályva (Malva verticellata) természetes és kíméletes fogyasztószer. Hatóanyagai fokozzák az anyagcserét, megszüntetik a székrekedést. A felhalmozódott mérgeanyagok számos betegség okozói lehetnek, és rengeteg energiát vonnak el a szervezettől. Méregtelenítő hatásához párosul még gyulladáscsökkentő és nyugtató hatása, amely segít leküzdeni a testsúlycsökkenés által okozott szorongást. Rendszeres fogyasztása segít az optimális testsúly elérésében.”</i>
GINSENG SLIM FOGYASZTÓ TEA (2,2 g x 20 filter)	<i>„Ezt a teát azoknak ajánljuk, akik lépést akarnak tartani a mindennapok felpörgetett ritmusával, de ugyanakkor szeretnék megőrizni egészségüket is. A keverék alkotóelemei közül a zöld tea biztosítja az éberséget és a harmonikus ízt, a ginseng energiával tölti fel a szervezetet, míg a mályva méregtelenítő hatása miatt segít az optimális testsúly kialakításában. Fogyjon úgy, hogy közben energiával töltkezik!”</i>
ZÖLD TEA (2g x 20 filteres és 100 g szálas kiszerezésben)	<i>„A Távol-Keleten vándorolva, nem ritkaság teát szürcsölgető 110 éves embereket látni. kutatók egy csoportja a világ legöregebb embereit vizsgálva, arra a megállapításra jutott, hogy a hosszú élet egyik titka a zöld tea. Azok, akik a nap minden órájában zöld teát fogyasztanak hosszú életre számíthatnak. Ezt a megfigyelést más modern kutatások is megerősítették, hiszen a zöld tea hatóanyagai (elsősorban a polifenolok) antioxidáns hatásúak, azaz szabadgyökfogó tulajdonságuk révén védik a szervezetet a károsító tényezőkkel szemben. A zöld tea ezen kívül értékes méregtelenítő anyagokat is tartalmaz. Számos vizsgálat bizonyította, hogy rendszeres fogyasztása segít a rák megelőzésében és csökkenti a fogszuvasodás veszélyét. Koffeinje egyenletesen szívódik fel így mellékhatások nélkül élénkíti a szervezetet.”</i>
GINSENG- GINKGO-ZÖLD TEAKEVERÉK (3g x 20 filter)	<i>„Ebben a teakeverékünkben a zöld tea élvezeti értékét ötvöztük a kínai gyógyászat két legértékesebb gyógynövényével. A Ginkgo biloba és a Panax ginseng összekeverve különleges elixírt alkot. A Ginkgo biloba (magyarul páfrányfenyő) a ma élő legöregebb magvas faj, hatóanyagai szabadgyök-lekötő hatásúak, így lassítják az öregedési folyamatokat. Serkentik az agyi vérkeringést, csökkentve az agyérelmeszesedés kockázatát. Ezt a „mindent gyógyító” ginsenggel társítva olyan különleges teát kapunk, amely mozgósítja a szervezet energiatartalékait, erősíti az immunrendszert, valamint javítja a szellemi teljesítményt és a koncentráció képességet.”</i>
ALOE VERA TEA (2,5g x 20 filter)	<i>„Az „igazi aloé-t” a világ számos civilizációja „szent növényként” emlegeti. Felhasználásának évezredes tapasztalatai szerint az egyik leghatékonyabb természetes immunrendszer erősítő. A keleti gyógyászok azt tartják róla, hogy a fiatalság ereje rejlik benne, hiszen rendkívül hatékonyan segíti elő a szervezet megújulását. Közel 200 aktív összetevője – ásványi anyagok, aminosavak és vitaminok –</i>

	<i>révén nélkülözhetetlen a szervezetiünk kiegyensúlyozott működéséhez. Természetes antibakteriális hatóanyagai segítenek a fertőzések leküzdésében. Rendszeres fogyasztásával megőrizhetjük az emésztőrendszer egészséges működését, biztosíthatjuk jó közérzetünket és nem utolsósorban csökkenthetjük a daganatos betegségek kialakulásának kockázatát. A teakeveréket a különböző gyógynövények teszik igazán egyedivé, élvezeti értéke és zamata utánozhatatlan. Használja ki Ön is az Aloe Vera értékeit!”</i>
GYOMORERŐSÍTŐ TEA (5g x 20 filter)	<i>„Távol-keleti gyógyítók szerint a krónikus gyomorbetegségek 70 %-nak kialakulása rendszeres étkezéssel megelőzhető. A válogatott gyógynövényekből készült tea jellegzetes tulajdonsága, hogy a gyomor nyálkahártyáján bevonatot képez, s ezáltal hosszú ideig tartó védelmet biztosít a gyomor falának. Rendszeres fogyasztásával javítható az emésztés, megszüntethető a különböző okokból eredő gyomorfájdalmak, a felfúvódás, a gyomorsav-túltengés, mellyel egyben számos krónikus gyomorbetegség kialakulása megelőzhető. Alkalmos a gyomorfekély és a krónikus gyomorhurut kiegészítő terápiájára. Méregteleníti a májat. Segít a jó közérzet megőrzésében (különösen hosszabb légi vagy tengeri út során), illetve enyhíti a fáradtságot és az idegességet. „A kis tüzet egy pohár víz is eloltja!”</i>

16. Az Oriental Herbs a különböző összetételű teáit 12x18 cm-es méretű, színes, kétoldalas szórólapokon is népszerűsítette. A szórólapok az érintett tea összetételére és tulajdonságaira vonatkozó leírásokat és egy-egy teafilter mintát tartalmaztak. A beérkezett nyilatkozat szerint a Pollengrape tea és kapszula termékekről készült szórólapot a Kft. 2005. november 25-én gyártatta 5670 példányban, de a szórólap terjesztésének időtartamáról pontos kimutatása nincsen, ezért erről nem tudott nyilatkozni.

17. A szórólap az alábbi állításokat tartalmazza: „...a Pollengrape egyensúlyba hozza a felborult immunrendszert...semlegesíti és kiűzi a szervezetből a káros szabadgyököket, egyben regenerálja a sérült sejthártyát...nagyfokú segítséget nyújt az allergia és a candidas megbetegedések megelőzésében, kezelésében...a pollengrape tea és kapszula szedése együttesen a leghatékonyabb...megelőzésre...súlyosabb esetbe...kapszula elfogyasztása javasolt...nem csak idényjelleggel, hanem egész évben folyamatosan is fogyasztható.”

18. Eljárás alá vont egyáltalán nem nyilatkozott a vizsgálat birtokába jutott Béres Egészségtár 2006. novemberi kiadványáról, amelyben egy féoldalas hirdetés jelent meg az alábbi termékekről: Hair-Revalid tea, Lucid-Tumov tea, Nico-tea, Instant Krizantém virág tea.

19. A kiadványban megjelent hirdetés az alábbiakat tartalmazza:

Termék	Állítás
Hair-Revalid tea	<i>„hajregeneráló és veseerősítő teakeverék”</i>
Lucid-Tumov tea	<i>„hasznos segítség a sugárterápia utókezelésében)</i>
Instant krizantém virág tea	<i>„látásjavító és májtisztító tea”</i>

20. A tájékoztató kiadványon, a szórólapon valamint a kiadványban megjelent az eljárás alá vont honlapja is, amit további információ forrásként tüntet fel. A Kft. a www.drchenpatika.com honlapon (a továbbiakban: honlap) a termékek gyógyhatására utaló megállapításokat szerepeltet. Az eljárásban érintett megállapításokat tartalmazó honlap másolatát a Vj-97/2007/18. számú ügyirat tartalmazza. A honlapon a vizsgált termékekkel kapcsolatosan adott állításokat a 24. pont összegzi.
21. A honlap termékismertetőit gyakran változtatják annak érdekében, hogy minél pontosabb tájékoztatást tartalmazzon a termékek élettani hatásáról. A honlap elsősorban szakmai tájékoztatást ad, azon keresztül közvetlenül nem lehet árut rendelni, és árut eladni. A „Keressen fel minket” menüpontban azonban az eljárás alá vont elérhetőségei vannak feltüntetve, valamint egy azonnali e-mail küldési lehetőség is található a potenciális vásárlók számára, illetve egy www.larion.hu honlapcím, ahonnan a Társaság által forgalmazott termékeket interneten keresztül is megrendelhetik a fogyasztók.
22. A honlap tartalma:
Az érintett honlapra kattintva megjelenik a főoldal, aminek közepén a Dr.ChenPatika felirat található, mellette egy kínai ember grafikájával. Az oldal jobb felső sarkában a termékek logója, alatta pedig az elérhető menüpontok listája látható. A honlapon az alábbi menüpontok érhetőek el:
„Cégünkről” menüpontra kattintva egy rövid ismertetőt olvashatnak az érdeklődők az Oriental Herbs Kft. tevékenységéről.
„Termékeink” menüpontban az Oriental Herbs Kft. által forgalmazott, dr. Chen termékek listája található. A honlap alapján a termékek négy csoportba sorolhatóak: teák, kapszulák, étrend-kiegészítők, egyéb termékek. A forgalmazott készítmények fényképe is látható ezen az oldalon, amelyekre ráklikkelve egy részletesebb tájékoztató olvasható az adott termék hatóanyagairól, tulajdonságairól, összetételéről, alkalmazásáról. E menüpontban található a versenyfelüyeleti eljárásban kifogásolt megállapítások.
„Friss híreink” menüpontban az újonnan megjelenő termékek és azokra vonatkozó leírások érhetőek el.
„Dr.Chen jótanácsa” menüpontban mindig egy aktuális egészségügyi témáról olvashatnak a fogyasztók.
„A kínai orvoslásról” menüpontban dr. Chen Zen könyveiben megjelent egyes fejezetek olvashatók.
„A gyógyító kínai konyha” menüpontban a „Gyógyító kínai konyha — válogatás öt ezer év hagyományos gyógyító receptjeiből” című magyar nyelven megjelent könyv ismertetője-ajánlása olvasható.
„Keressen fel minket” Részletesebben lsd 22. pont.

VI.

A versenyfelüyeleti eljárás során beszerzett szakvélemény

23. A GVH a versenyfelüyeleti eljárásban a vizsgált, a termékek gyógyhatására utaló állítások szakmai megalapozottságának értékelésére az Országos Gyógyszerészeti Intézetet (a továbbiakban OGYI) kérte fel. Az OGYI szakmai véleményében az alábbi tájékoztatást adta:

- Az, hogy egy készítmény megfelel-e vagy sem a gyógyszerként történő törzskönyvezetés szigorú követelményeinek, kizárólag a jogszabály által meghatározott dokumentáció benyújtása után, a részletes értékelés során derülne csak ki.
- Az eljárásban érintett teakeverékek gyógyszerként történő nyilvántartásba vételét nem kérelmezte az eljárás alá vont vállalkozás az OGYI-nál.
- A teakeverékek pontos összetételére, hatásosságára, biztonságosságára vonatkozó dokumentumok bár nem állnak az OGYI rendelkezésére, de ezek hiányában is megállapítható, hogy a készítmények hatására vonatkozó megállapítások alapján, indikációjukat tekintve, a gyógyszerek kategóriájába tartoznának.

24. Az alábbi táblázatban a vizsgált termékekre vonatkozó állításokat valamint az OGYI szakvéleményét ismertetjük.

Termék megnevezése	Termékre vonatkozó állítás	OGYI termékenkénti szakvélemény
Wu Long Anti-adiosis zsiróldó és fogyasztó teakeverék papír és náddobozos kiszerelésben (4gx30 filter)	<p>„... fogyasztóhatása mindenekelőtt rendkívüli vértisztító tulajdonságának köszönhető”</p> <p>„... fokozatosan és egyenletesen, minden káros mellékhatás nélkül fogyasztanak”</p> <p>„...javítják a zsírok anyagcseréjét”</p> <p>„... csökkentik a koleszterinszintet”</p> <p>„Hatóanyagaiknak köszönhetően emellett környezetjavítók, vérnyomás – és gyulladáscsökkentők, vízhajtók, valamint székrekedés ellen is kitűnőek.”</p> <p>„Rendszeres fogyasztásukkal megelőzhető a szív- és érrendszeri megbetegedések”</p> <p>„A sejtek öregedését gátló tulajdonságát nemzetközi vizsgálatok is igazolták.”</p>	<p>„A weblapon olvasható tájékoztató szöveg alapján, ez egy „évszázados kínai recept alapján” készült teakeverék, melynek „széleskörű” hatását tudományos vizsgálatokkal nem igazolták.”</p>
Panax Ginseng tea (2,2gx20.filt.)	<p>„Segít szellemi és fizikai kondíciónk megőrzésében, lassítja az öregedést, szervezetünket energiával tölti fel.”</p>	<p>„A túlzásoktól nem mentes tájékoztatás az „életenergia táplálójaként” ismerteti a készítményt és ajánlja „férfiaknak és nők számára egyaránt”. („Lassítja az öregedést, szervezetünket energiával tölti fel.”)</p>

<p>Ginseng és zöld tea (2,1gx20 filt.)</p>	<p>„...a teakeverék tartalmazza a szervezetünk számára legszükségesebb revitalizáló alapanyagokat.” „Az idősödő szervezetet erősíti, élénkíti, serkenti az étvágyat és javítja a keringést.” „A krónikus fáradtság és kimerültség kiváló ellenszere.”</p>	<p>„Véleményünk szerint a tájékoztatás szövege nem félrevezető, hiszen Kínában már évszázadok óta használják a Ginseng gyökérből és a zöld teából készült teakeveréket étvágyjavító, élénkítő, roboráló szerként.”</p>
<p>Salvia miltiorrhiza tea „Az egészséges emberi szív titka!” (5gx20 filt.)</p>	<p>„...a zsálya vérpótló, elősegíti a Qi és ezáltal a vér keringését, amely összefüggésben áll a vér rögösödésével, az érszűkülettel és a szívkoszorúér megbetegedéseivel.” „A zsálya emellett megakadályozza a visszér és a magas vérnyomás kialakulását.” „... a női vérzéssel kapcsolatos rendellenességekre használják (méhvérzés, szülés utáni alhasi fájdalom, gyenge keringésből eredő testi fájdalmak, erős szívdobogás)”</p>	<p>Nincs tudományos bizonyíték az alábbi állítások igazolására sem (Pl.: a női vérzéssel kapcsolatos rendellenességekre használják, méhvérzés, szülés utáni alhasi fájdalom stb.)”</p>
<p>Shi Lin Tong tea májvédő és epekő hajtó tea (2gx20 filt.)</p>	<p>„... gyógytea-keverék, a máj és az epehólyag megbetegedései ellen” „Kúraszerű alkalmazásával biztosíthatjuk a máj egészséges működését, a mérgeanyagoktól mentes, tiszta belső szervezetet.” „Megelőzhetjük az epehólyag betegségeinek kialakulását, a vese- és húgykő képződését, illetve elősegíthetjük a felesleges epe eltávolítását az epevezetékéből.” „Alkalmas még húgyúti baktériumos fertőzések és hepatitisz kezelésére is.” „... jó gyulladáscsökkentő” „Különösen ajánlott megterhelt gyomor, zsíros étel, alkohol és gyógyszer fogyasztása esetén.”</p>	<p>„A termékismertető szövege nem igazolt állításokat tartalmaz. (Pl.: ”Megelőzhetjük az epehólyag betegségeinek kialakulását, a vese- és húgykő képződését, illetve elősegíthetjük a felesleges epe eltávolítását az epevezetékéből”, „Alkalmas még húgyúti baktériumos fertőzések és hepatitisz kezelésére is”, „jó gyulladáscsökkentő”, stb.)”</p>
<p>PreColdFlu tea Echinacea és gyömbér tea (2gx20 filt.)</p>	<p>Az Echinacea Purpurea hatóanyagainak köszönhetően: „Alkalmazása hasznos lehet vírusfertőzés, légúti gyulladás esetén.” „Aktivizálja a szervezet aspecifikus védekező rendszerét.” „Növeli a fagocitózist.”</p>	<p>„...az egyes komponensek szakirodalomban megjelent közismert élettani hatásait nem lehet egyértelműen a termékre rávetíteni anélkül, hogy az adott készítménynél az bizonyítást nyert volna.”</p>

	<p>„Aktivizálja a markofágoka.”</p> <p>„Fokozza az interferon képződést.”</p> <p>„Antivirális.”</p> <p>„Bakteriosztatikus.”</p> <p>A gyömbér:</p> <p>„Növeli az immunrendszer ellenálló képességét.”</p> <p>„Gyulladáscsökkentő hatással rendelkezik, megfázás és hörghurut kiegészítő kezelésekként ajánlható.”</p> <p>„Serkenti az emésztést, ezáltal segíti az Echinacea felszívódását és hasznosulását.”</p> <p>„Görcsoldó, szélhajtó, emésztési zavarok enyhítésében hatásos.”</p>	
<p>Pu Erh tea (vörös tea) zsíroldó és fogyasztó tea (2gx20 filt.)</p>	<p>„A tartós és az egészséges fogyás legjobb eszköze!”</p> <p>„... az eddig ismert leghatékonyabb természetes fogyasztószer.”</p> <p>„... rendszeres fogyasztásával az elért súly tartósan megőrizhető.”</p>	<p>„A készítményről idézett ismertetés megtévesztő, túlzó (legjobb, leghatékonyabb természetes fogyasztószer) és rendszeres használatra ösztönöz. („... rendszeres fogyasztásával az elért súly tartósan megőrizhető”.)</p>
<p>Jiangzhi Tongshu San (Szűztea) kínai zsíroldó és fogyasztó tea (3gx15 filt.)</p>	<p>„Válogatott alapanyagokból készült gyógynövény-keverék.”</p> <p>„... hosszabb távon sincsenek káros mellékhatásai.”</p> <p>„Csökkenti az étvágyat és a koleszterinszintet, javítja a zsírok anyagcseréjét.”</p> <p>„Enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladáscsökkentő hatású.”</p>	<p>„A termékismertető szövege nem ad információt a gyógynövény-keverék összetevőiről, azok mennyiségéről, minőségéről és a zsírok anyagcseréjére utaló hatásról, az enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladáscsökkentő hatásról nincs tudományos bizonyíték.”</p>
<p>Jiangzhi Tongshu San (Szűztea) Forte zsíroldó, fogyasztó, méregtelenítő teakeverék (3gx15 filt.)</p>	<p>„A Szűzteaában található polifenolok antioxidáns és antibakteriális hatásának köszönhetően a készítmény hatékony egészségvédő funkcióval bír.”</p> <p>„... megelőzi az elhízást okozó hormonok túltermelődését.”</p> <p>„... az étvágy csökkentése mellett javítja a zsírok anyagcseréjét, csökkenti a koleszterinszintet, illetve enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladáscsökkentő hatással is rendelkezik, így számos belső krónikus</p>	<p>„A tájékoztató szöveg, minden tudományos alapot nélkülöző megállapításokat tartalmaz, a készítménytől elvárható hatásokat illetően. (Pl.: „megelőzi az elhízást okozó hormonok túltermelődését, javítja a zsírok anyagcseréjét, csökkenti a koleszterinszintet, illetve enyhe hashajtó, vízhajtó, gyulladáscsökkentő hatással is</p>

	<i>betegség kialakulását megelőzi.”</i>	rendelkezik, így számos belső krónikus betegség kialakulását megelőzi.”.)”
Visiona Doctor tea a tiszta látásért (2gx20 filt.)	<p>„100%-ban természetes, koffeinmentes.”</p> <p>„Erősíti a máj és a vese harmonikus működését és a méregtelenítést, csökkenti a szédülést, a fülzúgást, a fejfájást, illetve a máj és a vese meridiánjai okozta egyéb tüneteket.”</p> <p><i>A teakeverék fogyasztása megerőltetés okozta szemfájdalom, látászavar esetén is javasolt.</i></p> <p><i>A teakeverék három természetes növényi alapanyag áldásos hatásait ötvözi:</i></p> <p><i>a krizantém virág</i></p> <p>„javítja a látást, méregtelenít, esetenként csökkenti a vérnyomást”</p> <p>„Használják fejfájás, hőhullám esetén, májgyengeség okozta szédülésre, számítógép okozta szemfájdalom és látászavar jelentkezésekor.”</p> <p><i>a lícium gyümölcs</i></p> <p>„...a vese és a máj működését serkenti, így a vesegyengeség általános tünetei jelentősen csökkenthetők (szédülés, fülzúgás, kimerültség, szexuális potencia visszaesése).”</p> <p><i>a bambuszcsíra</i></p> <p>„...a belső meleg megszüntetését segíti, mely a keleti orvoslás szerint belső gyulladásra utal. A vizelet-kiválasztás fokozásával a májból és a veséből kivezeti a méreganyagokat, ezáltal frissíti az agyat és a szemet.”</p> <p>„Javítja a lícium felszívódását, erősíti a krizantém hatását.”</p>	<p>„A készítményről szóló idézett állítások, a teakeverék három természetes növényi komponensének (krizantém virág, lícium gyümölcs, bambuszcsíra) „áldásos” hatásait rávetítik a termékre anélkül, hogy azt tudományos bizonyítékok feltárásával igazolták volna. (Pl.: Erősíti a máj , vese harmonikus működését és a méregtelenítést, csökkenti a szédülést, a fülzúgást, a fejfájást, illetve a máj és a vese meridiánjai okozta egyéb tüneteket.”.)”</p>
Kínai zöld tea a hosszú életért (2gx20 filter és 100g szálas kieszereleésben)	<p>„... a zöld tea hatóanyagai (elsősorban a polifenolok) antioxidáns hatásúak, azaz szabad gyök-fogó tulajdonságuk révén védik a szervezetet a káros tényezőkkel szemben.”</p> <p>„... értékes méregtelenítő anyagokat is alkalmaz.”</p> <p>„... rendszeres fogyasztása segít a rák megelőzésében és csökkenti a</p>	<p>„A termékismertető szövege minden tudományos alapot nélkülöző megállapításokat tartalmaz és rendszeres fogyasztásra ösztönöz. (Pl.: ..rendszeres fogyasztása segít a rák megelőzésében és csökkenti a fogszuvasodás</p>

	<p><i>fogszuvasodás veszélyét.”</i></p> <p><i>„Koffeinje egyenletesen szívódik fel, így mellékhatások nélkül élénkíti a szervezetet.”</i></p>	<p>veszélyét.”).”</p>
<p>Ginseng-Ginkgo zölds tea</p> <p>(2gx20 filt.)</p>	<p><i>A teakeveréket alkotó zöld tea, a Ginkgo biloba és a Panax ginseng összekeverve különleges elixírt alkotnak.</i></p> <p><i>„...mozgósítja a szervezet energiatartalékait, erősíti az immunrendszert, valamint javítja a szellemi teljesítményt és koncentráció képességet.”</i></p> <p><i>A Ginkgo biloba</i></p> <p><i>„...lassítja az öregedés folyamatait”</i></p> <p><i>„Serkenti az agyi vérkeringést, csökkentve az érlemezés kockázatát”</i></p>	<p><i>„A teakeveréket alkotó három komponens élettani hatásait rávetítik a termékre anélkül, hogy azt bizonyították volna.</i></p> <p><i>(Pl.: „Serkenti az agyi vérkeringést, csökkentve az érlemezés kockázatát.”)</i></p>
<p>Pollengrape tea</p> <p>(3gx15 filt.)</p>	<p><i>„A szőlőmag-kivonat hatóanyaga az OPC (oligometric proanthocyanidin) antioxidáns-képessége ötvenszer hatékonyabb, mint az E-vitaminé, és hússzor hatékonyabb, mint a C-vitaminé”</i></p> <p><i>„Kombinált gyógynövény-összetételének köszönhetően a Pollengrape egyensúlyba hozza a felborult immunrendszert.”</i></p> <p><i>„Semlegesíti és kiűzi a szervezetből a káros szabadgyököket, egyben regenerálja a sérült sejthártyát.”</i></p> <p><i>„...segítségét nyújt az allergia és a candidás megbetegedések megelőzésében és kezelésében.”</i></p>	<p><i>„A termékismertető szövege olyan élettani hatásokat és a „hatásmechanizmusokat” vetít a termékre, amely szakmailag nem bizonyított.</i></p> <p><i>(Pl.: „Semlegesíti és kiűzi a szervezetből a káros szabadgyököket, egyben regenerálja a sérült sejthártyát. Ha a sejthártya ép és egészséges képes megakadályozni az allergiát kiváltó hisztamin szabaddá válását, visszaállítva ezzel a felborult egyensúlyt”, „segítségét nyújt az allergia és a candidás megbetegedések megelőzésében és kezelésében.”).</i></p>
<p>Eleuthero Ginseng tea</p> <p>(3gx20 filt.)</p>	<p><i>„...rendszeres fogyasztása révén nagymértékben növelhető a koncentrációs képesség és a munkavégzés hatékonysága.”</i></p> <p><i>„...csökkenti a klimax idején kialakuló, idegrendszeri eredetű panaszokat (hőhullámok, ingerlékenység)”</i></p> <p><i>„Segít a méregtelenítésben, illetve szabályozza a vérnyomást.”</i></p> <p><i>„...csökkenti a sugárterápia</i></p>	<p><i>„...nincs bizonyíték az állítások igazolására és rendszeres fogyasztásra ösztönöz. (Pl.: „...csökkenti a klimax idején kialakuló idegrendszeri eredetű panaszokat, segít a méregtelenítésben, illetve szabályozza a vérnyomást, csökkenti a sugárterápia mellékhatásait”, „...rendszeres fogyasztása</i></p>

	<i>mellékhatásait.”</i>	révén nagymértékben növelhető a koncentrációs képesség és a munkavégzés hatékonysága.”).
Ginseng Slim fogyasztó tea (2,2gx20 filt.)	<i>A teakeverék három alapanyagból áll: zöld tea, ginseng és mályva.</i> <i>„... a ginseng energiával tölti fel a szervezetet”</i> <i>„A mályva méregtelenítő és emésztést serkentő hatásának köszönhetően segít az optimális testsúly kialakításában, illetve megőrzésében.”</i>	„A tájékoztató szöveg, az optimális testsúly kialakítására és annak megőrzésére ajánlja a teakeverék fogyasztását, melynek hatását a három összetevő (zöld tea, ginseng, mályva) szinergizmusával indokolja. Véleményünk szerint a tea elnevezése lehet megtévesztő, hiszen a slim (karcsú, vékony) szó használata azt sugallja, hogy egy fogyasztoéteáról van szó. A valóságban azonban ez egy étvágyjavító, élénkítő, emésztést serkentő teakeverék.”
Instant Ginkgo biloba tea (10gx20db tasak)	<i>„A ginkoban található legfontosabb hatóanyagok szabadgyök-lekötő hatásúak, így hathatós védelmet nyújtanak a rák és a korai öregedés ellen.”</i> <i>„... csökkenti a vér viszkozitását. Így javul a vérkeringés, a vérrög-képződés kockázata csökken.”</i> <i>„Szabályozza az agyi anyagcserét és keringést, lassítja az agyi sejtek elöregedését és pusztulását.”</i> <i>„Rendkívül hatékonyan alkalmazható gyakori fejfájás, szédülés, fülzúgás, az öregséggel összefüggő leépülési folyamatok esetén, valamint agyérelmeszesedés okozta zavarok következtében.”</i>	„A termékismertető olyan gyógyhatásokról számol be, melyeket tudományos, az OGYI által elfogadott vizsgálatokkal nem igazoltak. (Pl.: „A ginkoban található legfontosabb hatóanyagok szabadgyök-lekötő hatásúak, így hathatós védelmet nyújtanak a rák és a korai öregedés ellen”, „Rendkívül hatékonyan alkalmazható gyakori fejfájás, szédülés, fülzúgás, az öregséggel összefüggő leépülési folyamatok esetén, valamint agyérelmeszesedés okozta zavarok következtében.”).
Instant ginseng tea (10gx20db tasak)	<i>„... segít a szellemi és fizikai frissesség megőrzésében, és késlelteti az öregedés kellemetlen hatásait.”</i> <i>„Erősíti az immunrendszert és fokozza a szervezet ellenálló képességét.”</i> <i>„... hatékony étvágyserkentő és keringésjavító.”</i> <i>„Segít az impotencia és a klimax tüneteinek legyőzésében, közismert afrodisziákum.”</i>	

<p>Instant mézes gyömbér tea</p> <p>(10gx20db tasak)</p>	<p>„... megelőzi a megfázás és influenza kialakulását.”</p> <p>„... rendkívül jól közömbösíti a szervezetbe kerülő méreganyagokat.”</p> <p>„... alkalmazható még fájdalomcsillapító gyógyszer helyett, például fejfájás, ízületi fájdalmak és premenstruációs tünetek enyhítésére.”</p>	<p>„Az idézett tájékoztató szöveg túlmutat a vizsgált tea alkalmazása során fellépő azon kedvező hatások említésén, melyek a terméktől elvárhatóak.(Pl.:”... megelőzi a megfázás és influenza kialakulását”, rendkívül jól közömbösíti a szervezetbe kerülő méreganyagokat”, stb)</p> <p>A tájékoztató szöveg megtévesztő, mert a teát bizonyos fájdalmak esetén ajánlja, fájdalomcsillapító gyógyszer helyett. („...alkalmazható még fájdalomcsillapító gyógyszer helyett, például fejfájás, ízületi fájdalmak és premenstruációs tünetek enyhítésére.”).</p>
<p>Luobuma Hypertension Regulating tea</p> <p>(2gx20 filter)</p>	<p><i>A teakeverék fogyasztása azok számára ajánlott, akik magas vérnyomásban szenvednek.</i></p> <p><i>A Luobuma, mint gyógynövény, a szédülés és álmatlanság elleni, vérnyomás- és koleszterinszint-csökkentő, öregedést lassító és a szervezet belső tisztítására alkalmas medicina.</i></p> <p><i>„Rendszeresen fogyasztva segíthet a szervezet immunrendszerének erősítésében, illetve a hipertónia okozta különböző betegségek kialakulásának leküzdésében és megelőzésében.”</i></p> <p><i>„... hosszú távon is alkalmazható, mellékhatásai nem ismertek.”</i></p>	<p>„A termékismertető szövege nem igazolt állításokat tartalmaz. Ha a termék rendelkezne az idézett gyógyhatásokkal, akkor kizárólag gyógyszerként kerülhetne forgalomba. Rendszeres fogyasztásra ösztönöz. („Rendszeresen fogyasztva segíthet a szervezet immunrendszerének erősítésében, illetve a hipertónia okozta különböző betegségek kialakulásának leküzdésében és megelőzésében.”) Itt jegyezzük meg, hogy az ellenőrizetlen fogyasztás súlyos egészségügyi kockázatokkal járhat!”</p>
<p>Aloe vera tea</p> <p>(2,5gx20 filter)</p>	<p><i>„Természetes antibakteriális hatóanyagai segítenek a fertőzések leküzdésében.”</i></p> <p><i>„Rendszeres fogyasztásával megőrizhetjük az emésztőrendszer egészséges működését, biztosíthatjuk jó közérzetünket, és nem utolsósorban</i></p>	<p>„Az ismertető túlmutat azon kedvező élettani hatáson mely a terméktől elvárható, és rendszeres fogyasztásra ösztönöz. („Rendszeres fogyasztásával megőrizhetjük az emésztőrendszer egészséges</p>

	csökkenthetjük a daganatos betegségek kialakulásának kockázatát.”	működését, biztosíthatjuk jó közérzetünket, és nem utolsó sorban csökkenthetjük a daganatos betegségek kialakulásának kockázatát.”)
Banlangen tea megfázás elleni instant tea (15gx12db aromazáró tasak)	„A Banlangen, vagyis az indigófa gyökere kiválóan alkalmazható meghűlés, influenza, köhögés, bronchitis, mandulagyulladás, mumpsz, melléküreg-gyulladás, valamint allergiás reakciók és kanyaró ellen.” „... természetes gyulladáscsökkentőként és belső szervi (vese, hólyag) fertőzések ellenszere.” A SARS-vírussal szemben méregölő képességgel rendelkezik. „...a hepatitis megelőzésére is számos esetben alkalmazzák.”	„A tájékoztató szövegben felsorolt indikációk alapján a termék a gyógyszerek kategóriájába tartozna. A megtévesztő gyógyhatásokat hatásossági és biztonságosságot igazoló adatokkal nem igazolták. (Pl.: kiválóan alkalmazható meghűlés, influenza, köhögés, bronchitis, mandulagyulladás, mumpsz, melléküreg-gyulladás, valamint allergiás reakciók és kanyaró ellen”, „...természetes gyulladáscsökkentőként és belső szervi fertőzések ellenszere”, stb.)”
Charan tea (70g szálas és 2gx20filt. kiszerezésben)	„... hatóanyagai vértisztító, illetve koleszterinszint- és vércukorszint-stabilizáló és csökkentő hatással is rendelkeznek. „Kínában a leghatékonyabb természetes szernek tartják a cukorbetegség ellen.”	„A termékismertető szövege szakmailag nem megalapozott állításokat tartalmaz. (Pl.: a tea hatóanyagai „vértisztító, illetve koleszterinszint- és vércukorszint-stabilizáló és csökkentő hatással rendelkeznek.”)
Galagonya tea (2gx20 filt.)	„... görcsoldó és nyugtató hatóanyagokkal rendelkezik, amelyek elismerten alkalmasak számos szívbetegség például a billentyűs elégtelenség kivédésére és a vérkeringés serkentésére.” „... gyomorerősítő és étvágygerjesztő” „Különösen hatékony a gyomortáji lerakódások ellen, a bélfalakon lerakódott hús és zsír mozgására, lebontására.” „Ajánlott rendszertelen vagy panaszos menstruáció kezelésére és amenorrhoeával kísért vérárvadásos tünetek esetében is.”	„A reklámanyag szövege minden tudományos alapot nélkülöző megállapításokat tartalmaz. (Pl.: ...alkalmasak számos szívbetegség például a billentyűs elégtelenség kivédésére és a vérkeringés serkentésére”, „Különösen hatékony a gyomortáji lerakódások ellen, a bélfalakon lerakódott hús és zsír mozgására, lebontására”, stb.)”
Ginkgo bilotea+	„... a szívre, az agyra, az idegekre, a vérre, az izmokra, az érzékszervekre,	„A tájékoztató szöveg a tea gyógyhatását a Ginkgo

<p>Glukosamine (3 gx20 filt.)</p>	<p><i>valamint a kiválasztó- és az emésztőrendszerre, azaz szinte az egész szervezetre gyógyító hatással van.”</i></p> <p><i>A Ginkgo biloba:</i></p> <p><i>„A hagyományos népgyógyászatban a kapilláris vérerek tisztításával vívta ki a legnagyobb elismerést.”</i></p> <p><i>„... erősíti az érfalakat és csökkenti a szövetkárosító szabadgyökök képződését.”</i></p> <p><i>„Javitja a mikro-cirkulációt, különösen az agyban, amely elengedhetetlen a megfelelő intellektuális teljesítményhez, illetve a jó memória és a szellemi frissesség megőrzéséhez.”</i></p> <p><i>„... a világ egyik legalaposabban vizsgált és kutatott gyógynövénye.”</i></p> <p><i>A Glukosamine:</i></p> <p><i>„Jelentős szerepet játszik a porcfelepítésében és az ízületek épségének megóvásában, erősítésében.”</i></p> <p><i>„... hatékony fájdalomcsillapító, segít a porcok újjáépítésében, az ízületi sérülések gyógyításában.”</i></p>	<p>biloba gyógynövény és a glükozamin hatóanyag hatásaival magyarázza. Az említett komponensek szakirodalomban megjelent élettani hatásait rávetítik a termékre anélkül, hogy az adott termékre azokat bizonyították volna. (Pl.: „...az egész szervezetre gyógyító hatással van”, „Javitja a mikro-cirkulációt”, „...hatékony fájdalomcsillapító, segít a porcok újjáépítésében, az ízületi sérülések gyógyításában”, stb.).”</p>
<p>Instant Shiitake és Ganoderma tea (10gx20db tasak)</p>	<p><i>„A Shiitake és a Ganoderma gomba egyaránt fontos fehérje-, kálium- és cinkforrás.”</i></p> <p><i>„Aktivizálják az immunrendszert jelentős sejtvédő hatásuknál fogva hathatós segítséget nyújtanak a daganatos betegségek kezelésekor.”</i></p> <p><i>„Japánban a Ganoderma-t hivatalosan is regisztrálták, mint a daganatos betegségek utókezelésének kiegészítő anyagát.”</i></p>	<p>„A termékismertető olyan gyógyhatásokat tulajdonít a vizsgált teának, amelyeket tudományos, az OGYI által elfogadott vizsgálatokkal nem igazoltak. (Pl.: „Aktivizálják az immunrendszert, jelentős sejtvédő hatásuknál fogva hathatós segítséget nyújtanak a daganatos betegségek kezelésekor.”).”</p>
<p>Fehér tea (2gx25 filt.)</p>	<p><i>„... késlelteti a sejtek öregedését.”</i></p>	<p>„A reklámanyag szövege szerint, a tea kitűnő antioxidáns tulajdonsága révén késlelteti a sejtek öregedését. Megállapítható azonban, hogy a vizsgált anyagban a tea kvalitatív, kvantitatív összetételére sem kapunk információt és a hatásosságra, biztonságosságra sem állnak</p>

		rendelkezésünkre adatok, tehát szakmailag megalapozottan nem tudjuk minősíteni a terméket.”
Kínai (Tieguanyin) gyomorerősítő tea (5gx20 filt.)	<p>„... modern gyógytea.”</p> <p>„... a gyomor nyálkahártyáján egyfajta bevonatot képez, így hosszú ideig védi annak falát.”</p> <p>„Rendszeres fogyasztásával javítható az emésztés, megszüntethetők a különböző okokból eredő gyomorfájdalmak, a felfúvódás, a gyomorsav-túltengés, és ennek révén egyszerűs mind számos krónikus gyomorbetegség kialakulása is megelőzhető.”</p> <p>„Alkalmos gyomorfekély és krónikus gyomorfururur kiegészítő terápiájára.”</p>	"A tájékoztató szöveg tudományosan nem igazolt állításokat tartalmaz. Az idézett reklámanyag rendszeres fogyasztásra ösztönöz. („Rendszeres fogyasztásával javítható az emésztés, megszüntethetők a különböző okokból eredő gyomorfájdalmak, a felfúvódás, a gyomorsav-túltengés, és ennek révén egyszerűs mind számos krónikus gyomorbetegség kialakulása is megelőzhető.”).
Instant Krizantém virág tea alacsony cukortartalmú látásjavító és májtisztító tea (5gx20 db tasak)	<p>„... a máj és tüdő meridiánjaira hat”</p> <p>„... belsőleg fogyasztva ragyogóvá teszi a szemet, javítja a látást, méregtelenít, csökkenti a vérnyomást, hűtő, altató hatással rendelkezik”</p> <p>„Használható fejfájás, hűhullám esetén, májgyengeség okozta szédülésre, számítógép okozta szemfájdalom és látászavar jelentkezésekor.”</p> <p>„Külső alkalmazásban szemöblítőként kötőhártya-gyulladás, szemduzzanat esetén hatásos.”</p>	„A tájékoztató szöveg nem igazolt gyógyhatással javasolja - külsőleg és belsőleg - a termék alkalmazását. (Pl.: „belsőleg fogyasztva ragyogóvá teszi a szemet, javítja a látást, méregtelenít, csökkenti a vérnyomást, hűtő, altató hatással rendelkezik”, „Külső alkalmazásban szemöblítőként kötőhártya-gyulladás, szemduzzanat esetén hatásos.”).
Nico-Tea dohányzástól való leszokást segítő tea (2gx20 filt.)	<p>„... GMP technológiával kizárólag természetes gyógynövények felhasználásával készült.”</p> <p>„... segít kialakítani a dohányzástól való irtózás érzését, semlegesíti a dohányzás okozta rossz szájízt, enyhíti a nikotinhiány kellemetlen tüneteit.”</p> <p>„Megtisztítja a tüdőt a mérgező anyagoktól, támogatja a szervezetet a meghűléses betegségek leküzdésében.”</p>	„Szakmailag nem tudjuk a terméket minősíteni, mert a tájékoztató anyagból nem kapunk információt a készítmény gyógynövény-összetételére vonatkozóan. Nem ismert az, hogy mely hatóanyag vagy hatóanyagok játszanak szerepet a „dohányzástól való irtózás” érzésének kialakításában.”
Lucid-Tumov tea (2 gx20 filt.)	<p>A pecsétviaszgombát gyógyhatása miatt széleskörűen alkalmazzák.</p> <p>„... tumorcsökkentő és immunrendszer erősítő hatású”</p> <p>„... védi a májat, csökkenti a</p>	„A tájékoztató szöveg nem igazolt állításokat tartalmaz. (Pl.: „... tumorcsökkentő és immunrendszer erősítő hatású”, „...védi a májat, csökkenti a vérnyomást,

	<i>vérnyomást, valamint a hisztamin szabaddá válását” „... enyhíti a sugárterápia és a kemoterápia mellékhatásait, védi az egészséges sejteket a roncsoló hatásoktól”</i>	valamint a hisztamin szabaddá válását”, stb.) Ha a termék ténylegesen rendelkezne ilyen gyógyhatásokkal, akkor kizárólag gyógyszerként kerülhetne forgalomba.”
Hair Revalid tea hajhullás ellen (2gx20 filt.)	<i>„A tea növeli a vese energiáját, dúsítja a vért, csökkenti a mentális feszültséget, táplálja a haját, megállítja a hullását, serkenti újránövekedését.” „Rendszeresen fogyasztva fokozza a fejbőr hajszálereinek vérkeringését, ezáltal széppé, egészségessé teszi a haját.”</i>	A termék hatásáról szóló tájékoztatás „tudománytalan” állításokat tartalmaz és a tea rendszeres használatára ösztönöz. („A tea növeli a vese energiáját, dúsítja a vért, csökkenti a mentális feszültséget, ...”, „Rendszeresen fogyasztva fokozza a fejbőr hajszálereinek vérkeringését,...” stb.).

VII.

Az eljárás alá vont vállalkozás álláspontja

25. Az Oriental Herbs kiemelt figyelembe vételét kérte annak, hogy a vizsgálat alá vont 31 db teakészítmény növényi eredetű készítmény kizárólag ismert és elismert gyógynövényekből áll. Az állított hatásmechanizmus valamelyik jellemző összetevő dominanciájából, illetve a részes összetevők keverési arányából adódik.
26. Az eljárás alá vont vállalkozás 31 db gyógynövényekből álló teakészítményének mindegyike, vagy a 4/1997. (I. 22.) Kormányrendelet 6. számú mellékletében közzétett és az E/1. alatt csatolt mellékletében közzétett gyógynövények valamelyikét tartalmazza, vagy az OÉTI 2007. júniusi összeállítása szerint az „Általánosan elfogadott, tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások” magyar listáján szerepel, amely listát E/2. alatt csatolt.
27. A jegyzéken szereplő gyógynövények csomagolása forgalombahozatali feltételeként feltünteti azt az élettani hatást vagy egészségre vonatkozó állítást – az Európai Parlament és Tanács élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról 2006. december 20-i 1924/2006/EK rendelete – amelyeket minden további bizonyítás nélkül az azt összetevőként alkalmazott növényi eredetű készítmény, vagy gyógytea keverék előállítója a termékén jogsértés nélkül feltüntethet.
28. Nem lehet igaz a kizárólag ismert és gyógyító hatású gyógynövényekből álló termékekre – jelenleg a „gyógyhatású termék” szót takaró fogalom szabályozottsága hiányában – a gyógyhatású gyógyteákra az, ami a szintetikus vagy szintetikus anyagokból is álló termékekre esetleg előírható – nevezetesen: hogy önmagában az ilyen termékről az előállító vagy forgalmazó javuló-gyógyító élettani hatást nem állíthat, hiszen a gyógynövény *conditio sine qua non*-ja a gyógyító hatás.

29. Fenti állításnak axiómaként való elfogadása esetén az eljárás alá vont jogi álláspontja szerint kizárólag azt kell bizonyítani, hogy terméke tartalmazza azt az összetevőt, amelynek a „növényi eredetű készítmények, gyógynövények jegyzékébe való felvételével” az állam illetékes hatósága ismerte el a gyógyító hatást és hogy a hatás eléréséhez alkalmas dózisban tartalmazza azt.
30. A fentiekén túlmenően az eljárás alá vont vállalkozás kérte, hogy magatartása megítélésénél vegyék figyelembe az Európai Parlament és Tanács élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról 2006. december 20-i 1924/2006/EK rendeletben foglaltakat, különös tekintettel a rendelet Preambulumának 9, 10, 14, 15, 17, 25, 28-as pontjait, a VI. cikk első bekezdését illetve az egész rendelet szellemiségét és az átmeneti rendelkezéseket tartalmazó 28. cikkét is.
31. Miután az Oriental Herbs vizsgált termékeinek egyike sem téveszti meg a fogyasztót a Tpv. 8. §. (1) és (2) bekezdése szerint, sem a termék lényeges tulajdonsága, sem összetétele, sem egyézségre gyakorolt hatása tekintetében ezért jogellenes magatartást nem tanúsított. Az eljárás alá vont álláspontja szerint, miután más vállalkozók teakeverékeinek összetételét nem ismeri és – saját koncepciója szerinti – hasonló tudományos alapossággal készített és többségében kínai eredetű alapanyagokból összeállított termékekről nem tud, ezért minőségi versenytársat az ő esetében megjelölni nem lehet.
32. Az eljárás alá vont véleménye szerint, tekintettel arra, hogy a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmény kategória megszűnt, hatalmas úr keletkezett, ezen termékek besorolásában, azok nem sorolhatóak sem a gyógyteák, teakeverékek, sem az étrend-kiegészítők, sem az élelmiszerek közé. Az Európai Unió direktívái alapján minden tagállamnak mind a negatív, mind a pozitív gyógynövény listáját el kell készítenie. Sajnos ez Magyarországon mind a mai napig nem készült el. Az Európai Unió Tanácsa, illetve néhány tagország már elkészítette gyógynövény rizikó listáit (Committee for Proprietary Medicinal Products Herbal Drugs with serious risks, Belgium, Hollandia, Spanyolország, Csehország), az Oriental Herbs Kft. termékeinek összetevői egyik ország negatív listáján sem szerepelnek.
33. Magyarországon jelenleg a 4/1997.(I. 22.) Kormányrendelet (Vj-97/2007/018. sz. ügyirat E/1. számú melléklete) az egyetlen jogszabály, amelynek 6. számú melléklete tartalmazza a forgalomba hozható gyógynövények jegyzékét. A direktíva kiadása előtt már forgalomba került termékeket 2011. áprilisáig tovább lehet forgalmazni (2004/24/EK direktíva, 53/2005 EüM rendelet, 14.-15. sz melléklet). Ezzel gyakorlatilag egy türelmi időt adtak a tagországoknak a keletkezett úr rendezésére. Egészségre vonatkozó állításokról szóló törvény sajnos mind a mai napig nem készült Magyarországon, de az OÉTI 2007. júniusában kiadta az „Általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások magyar listáját”², amely az eljárás alá vont termékek összetevőinek egy részét elfogadottá teszi.
34. Az Európai Unió is kiadott egy hasonló állításokat tartalmazó listát, amely jóval nagyobb mennyiségben tartalmaz igazoló adatokat a termékek összetevőivel kapcsolatban.

² Az általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások OÉTI által összeállított magyar listáját Vj-97/2007/12. számú ügyirat tartalmazza.

35. A hagyományos kínai orvoslás több mint ötezer éves tapasztalattal rendelkezik. A hagyományos kínai orvoslásnak a célja az ember, az ember egészségének, mint örök kincsnek a megőrzése. Az Oriental Herbs Kft. célja nem a piaci részesedés elnyerése más hasonló cégektől, nem a vagyonszerzés, hanem a magyar társadalom egészségének megóvása.
36. A vizsgálati időszak során tett kötelezettség vállalását az eljárás alá vont a vizsgálat lezárását megelőzően újra megerősítette, és annyival egészítette ki, hogy - a TpvT 75. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezettséget vállalt arra, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozat kézhezvételétől számított 2 hónapon belül az abban meghatározott módon összhangba hozza magatartását a TpvT. illetve az EK szerződés 81-82. pont cikkének rendelkezéseivel, amennyiben a Versenytanács határozatában jogellenes magatartás megállapítására kerülne sor. (Vj-97/2007/17. sz. ügyirat)
37. Az eljárás alá vont 2009. május 18. kelt beadványában (a továbbiakban: beadvány) jelezte, hogy álláspontja szerint nincs olyan hatályos anyagi jogszabály, amely a TpvT. által szabályozott jogsértés megállapítását lehetővé tenné azon vélelmezett jogsértés miatt, amely miatt az eljárás 2007-ben megindult.
38. A beadványban jelzi, hogy az előzetes vélemény a 31 teára illetve teakeverékre vonatkozóan úgy tünteti fel a megjelent, fizetett hirdetések helyét, mintha a hirdetések tartalma megegyezne a www.drchenpatika.com honlapon 2008. február 13-án rögzített állításokkal. Azok az állítások - amelyekre vonatkozóan a GVH szakértői véleményt szerzett be és amelyeket az előzetes álláspontjában újságokban megjelent hirdetésként tüntet fel, a hivatkozott - az újságokban soha nem jelentek meg.
39. Az Oriental Herbs, mint eljárás alá vont gazdasági társaság határozottan állítja, hogy sem termékcímén, sem csomagoláson, sem termékkísérőn, sem fizetett hirdetésként írott sajtóban soha azokat az állításokat nem jelentette meg, amelyeket az előzetes vélemény kifogásol és jogszabálysértőnek tart. Ezzel az állítással ellentétes iratanyag, sem a Tisztelt Versenyhivatal sem más birtokában nincs. Ezt az állítást támasztja alá véleménye szerint az előzetes álláspont 5. oldalán található OGYI szakvélemény is, amely a kifogásolt állításokat kizárólag a hivatkozott weblapon vizsgálta.
40. Az eljárás alá vont beadványában azt állítja továbbá, hogy a kifogásolt kereskedelmi gyakorlat csak néhány hónapig - a versenyfelügyeleti eljárás megindulásától letöröltette a kifogásolt állításokat a honlapról – és szűk körben – a szakmai honlapot látogatók körében - valósult meg, amely a gazdasági verseny érdemi befolyásolására nem alkalmas és azt a magatartást nem is az eljárás alá vont valósította meg.
41. Az eljárás alá vont a beadványhoz csatolta a Kínai Népköztársaságban működő Első Katonai Orvosi Egyetem három professzorának szakértői véleményének hiteles fordítását, amely az eljárás alá vont termékek összetevőire, illetve alapanyagára/alapanyagaira figyelemmel megállapítja, hogy a vizsgált weblapon a 31 termékről megjelent állítás nem félrevezető. A vizsgált termékekre vonatkozó tudományos álláspontot olyan tudományos grémium adta, mint szakértői véleményt, amely grémium tagjai Kínában a kínai oktatási és kutatási rendszerben a legmagasabb szintű intézménynek az Első Katonai Orvosi Egyetemnek a professzorai. Ennek a legmagasabb szintű intézménynek ezt a jellegét megerősíti a csatolt, a Kínai Népköztársaság Magyarországi Nagykövetségének főkonzulja aláírásával ellátott nyilatkozat, amely az NFH eljárásában került felhasználásra.

42. A beadványában jelzi továbbá, hogy nem az eljárás alá vont hibájából hiúsult meg az állításokkal kapcsolatos ügynökségi szakértői vélemény beszerzése. A beadványban részletezett tényekre való tekintettel kérik, hogy az eljárás elhúzódsát illetően semmiféle rosszhiszemű vagy felróható magatartás terhükre ne kerüljön megállapításra.
43. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a vele szemben folytatott eljárás jelenleg együttesen hatályos anyagi és eljárásjogi jogszabállyal nem támasztható alá. Amennyiben azonban a Versenytanács hatáskörét megállapítja az eljárás lefolytatására, úgy kéri
1. elődlegesen jogsértés hiányának megállapítását és az eljárás megszüntetését,
 2. másodlagosan hogy végzéssel – az eljárás egyidejű megszüntetésével – tegye számára kötelezővé a vállalása teljesítését anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását vagy annak hiányát megállapítaná.
44. Kéri figyelembe venni azt is, hogy
- a. az eljárás alá vont vállalkozás a versenyfelügyeleti eljárás megindulásáról és a hivatkozott weblapon megjelent állítások kifogásolásáról értesülve haladéktalanul letöröltette a Közép-Európai Kínai Orvosi és Gyógyszerészeti Közhasznú Egyesület tulajdonát képező www.chenpatika.hu honlapról a kifogásolt állításokat teljes terjedelemben, ezért a kifogásolt kereskedelmi gyakorlat összesen néhány hónapig és elenyészően szűk – a szakmai honlapot látogatók – körében valósult csak meg,
 - b. az eljárás alá vont dr. Chen Zhennek Ph.D. az orvostudományok kandidátusának - szakmai irányítása mellett végzi tevékenységét, aki a Debreceni Orvostudományi Egyetem professzora, hagyományos kínai gyógynövényorvoslás (TCM) oktató.
45. Álláspontja szerint, miután minden intézkedést megtett eddig is és megtesz a jövőben is az Oriental Herbs annak érdekében, hogy a több évezredes kínai orvoslás eredményeit megismertesse Magyarországon és az életminőség jobbításának céljával azok felhasználásra kerüljenek, ezért joggal számíthatott arra, hogy semmiféle jogsértést nem követett el, amely bírsággal lenne szankcionálható, erre a célra elkülönített tőkével nem rendelkezik.

VIII.

A vizsgálók indítványa

46. A vizsgálat – az eljárás során részletesen feltárt tények alapján - úgy ítélték meg, hogy az eljárás alá vont vállalkozás részéről megvalósult a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) és b) pontjában megfogalmazott tilalmak megsértése.
47. A Tpv. 77. § (1) bekezdésének d)-f) pontja alapján a vizsgálat indítványozza, hogy a Versenytanács a vizsgálati jelentés IV. fejezetének 1-es és 2-es pontjában szereplő

kommunikációs eszközökön megjelentetett tájékoztatások vonatkozásában - kivéve a honlapon és a tájékoztató füzetben a Ginseng és zöld teára vonatkozókat - a jogsértést állapítsa meg, az Oriental Herbs Kft. elmarasztalását tartalmazó határozatot hozzon, és a vállalkozást tiltsa el a jogsértő magatartás további folytatásától.

48. A vizsgálat a jogsértés súlyára, felróhatóságára tekintettel az eljárás alá vont vállalkozással szemben a Tpv. 78. § (1) bekezdése alapján bírság kiszabását is indokoltnak tartja.

IX. Szabályozási háttér

49. Az Oriental Herbs a vizsgált termékeket élelmiszerként hozza forgalomba. Az alábbiakban az élelmiszerek forgalomba hozatalára vonatkozó szabályozási rend kerül áttekintésre.
50. A 2003. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban *Ét.*) a Magyarországon közfogyasztásra szánt, illetőleg forgalomba hozott élelmiszerek előállításának, forgalmazásának feltételére vonatkozó előírásokat tartalmazza. A törvény 2. §-ának 1. pontja szerint élelmiszernek minősül az európai élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendeletének (a továbbiakban: 178/2002/EK rendelet) 2. cikke szerint élelmiszernek minősülő anyag, illetve termék. A 178/2002/EK rendelet 2. cikke alapján az élelmiszer minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el. Az "élelmiszer" fogalmába beletartozik az ital, a rágógumi, valamint az előállítás, feldolgozás vagy kezelés során szándékosan hozzáadott bármely anyag, többek között a víz is. E jogszabályhelyek szerint nem minősülnek élelmiszernek – egyebek mellett - a gyógyszerek.
51. Az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM-EszCsM-GKM együttes rendelet 3. § (1) bekezdés b) és d) pontja alapján a jelölés és az alkalmazott jelölési módszer nem tulajdoníthat az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot, amelyekkel az valójában nem rendelkezik, továbbá a természetes ásványvizekről és a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló előírásokban foglaltak figyelembevételével nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. Az (1) bekezdés szerinti tilalom, illetve korlátozás vonatkozik az élelmiszerek megjelenítésére, különösen az élelmiszer formájára vagy alakjára, csomagolására, valamint elhelyezésük módjára, kiállításuk kellékeire, valamint az élelmiszerek reklámozására.
52. Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1924/2006/EK az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról rendelete (a továbbiakban *Rendelet*, 1924/2006/EK rendelet) 2007. január 19-én lépett hatályba és 2007. július 1-jétől kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban. A Rendelet 2 cikk (2) bekezdésének
- 4. pontja szerint „tápanyag-összetételre vonatkozó állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az élelmiszer

bizonyos, a táplálkozásra nézve különös kedvező tulajdonságokkal rendelkezik,

- 5. pontja szerint „egészségre vonatkozó állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott élelmiszer, élelmiszercsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van,
- 6. pontja szerint „betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az élelmiszer, élelmiszercsoport vagy valamely alkotóelemének fogyasztása jelentősen csökkenti valamely emberi betegség kialakulásának valamely kockázati tényezőjét.

53. A Rendelet 10. cikk (1) bekezdése szerint az egészségre vonatkozó állítások élelmiszerek kapcsán történő alkalmazása főszabály szerint tilos. A Rendelet szerint kivételes körülmények között alkalmazható ugyanakkor egészséggel vonatkozó állítás az élelmiszerek címkézésén, megjelenítésén és reklámozásában. Ebben az esetben az állítás meg kell, hogy feleljen a Rendeletben meghatározott követelményeknek, többek között

- (i) nem lehet valótlan, félreérthető vagy megtévesztő;
- (ii) számos – a Rendelet 10. cikk (2) bekezdésében felsorolt – külön felhívást (pl. változatos és kiegyensúlyozott étrend és az egészséges életmód jelentőségére vonatkozó kijelentés, az állításban megfogalmazott kedvező hatás eléréséhez szükséges élelmiszer-mennyiség és fogyasztási minta megjelölése stb.) tartalmazzon;
- (iii) szerepeljen a Rendelet 13. cikke szerinti, az Európai Bizottság által (legkésőbb 2010. január 31-ig) elkészítendő listán.

54. Mindezzel együtt sem lehetséges a Rendelet 12. cikke szerint egyes egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, mint pl. a súlycsökkentés ütemére vagy mértékére utal. Lehetőséget ad ugyanakkor a Rendelet olyan egészségre vonatkozó állítás alkalmazására, amely a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelésére, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentésére utal, amennyiben ezek általánosan elfogadott tudományos bizonyítékon alapulnak és az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek.

55. A Rendelet 13. cikke azon egészségre vonatkozó állításokra vonatkozik, amelyek nem a betegségek kockázatának csökkentésével illetve a gyermekek fejlődésével és egészségével kapcsolatosak. A Rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállamok 2008. január 31-ig a Bizottság rendelkezésére bocsátják azon egészségre vonatkozó állítások listáját, a vonatkozó tudományos alátámasztással együtt, amelyek az alábbiakról szólnak, vagy azokra utalnak:

- a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében
- a pszichés állapot és magatartás,
- a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül a fogyás vagy testtömeg kontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy jóllakottság érzésének

növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése.

Ezt követően a Bizottság az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal folytatott konzultációt követően –legkésőbb 2010. január 31-ig fogadja el az engedélyezett állítások közösségi listáját és az állítások alkalmazására vonatkozó valamennyi szükséges feltételt.

A Rendelet értelmében az az élelmiszeripari vállalkozó, aki a 13. cikk (3) bekezdésében meghatározott listán szereplő állítást kíván alkalmazni, maga is kérheti az állítás felvételét a listába rendelet 18. cikkében részletezett feltételek mellett.

56. Az OÉTI 2007. júniusában jelentette meg az általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapuló, egészségre vonatkozó állítások magyar listáját. A lista élelmiszer kategóriánként felsorolja az élelmiszer/élelmiszer összetevő egészséggel való kapcsolatát, alkalmazásának feltételeit, a bizonyosság forrását és természetét, a referenciákat, mintákat az állítás megfogalmazására, továbbá a megjegyzés rovatban tartalmazza az állítás megjelentetésével egyidejűleg megjelentetni szükséges kiegészítő információkat is. Ez az ún. hazai „alaplista”, amelyhez 2007. augusztus 31-ig lehetett észrevételeket tenni. Az észrevételek esetében az un. „funkcionális megközelítés” használatát javasolta az OÉTI. Ennek oka az, hogy a nem funkcionális megközelítést számos tagállam betegség kockázatát csökkentő állításnak minősítette, ami a Rendelet 14. cikkében hivatkozott engedélyezési eljárást vonja maga után. A hazai végső lista a szakmai egyeztetés után alakul ki, és a Bizottsághoz történő elküldéssel egyidejűleg kerül publikálásra.
57. A Rendelet 14. cikke szerint betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítások élelmiszerrel összefüggésben csak abban az esetben alkalmazhatóak, ha a Rendelet szerinti külön eljárásban ez engedélyezésre kerül. A betegségek kockázatának csökkentésével, valamint a gyermekek egészségével és fejlődésével kapcsolatos állítások alkalmazási feltételeit a rendelet 14., 15., 16., 17. és 19. cikke részletezi.
58. A Rendelet 28. cikke tartalmazza az átmeneti rendelkezéseket, melyek az új szabályozási környezethez való alkalmazkodási folyamatot kívánják megkönnyíteni azáltal, hogy azon tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások, amelyeket az élelmiszeripari vállalkozók 2006. január 1-je előtt, az addigi nemzeti rendelkezések vagy szabályok által megállapított feltételeknek és kritériumoknak megfelelően használtak, a Rendeletben meghatározott időpontig továbbra is használatban maradhatnak.
59. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) EszCsM rendelet 2. § (3) bekezdése szerint, ha az általános közfogyasztásra készült élelmiszer valamely különleges táplálkozási cél kielégítésére alkalmas, akkor a különleges élelmiszerré szükséges minősíteni. Ezen rendelet 5. § (1) bekezdése alapján azonban a különleges élelmiszer jelölése, megjelenítése, reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni. Az (1) bekezdésben írtaktól csak különösen indokolt esetben, a 13. § szerint lehet eltérni. A rendelet 13 § (1) bekezdése alapján az általános közfogyasztásra készült élelmiszer különleges élelmiszerré minősítése, a termékspecifikus előírástól eltérő összetételű különleges élelmiszer forgalomba hozatala, illetve különleges élelmiszernek emberi betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonító jelölés, megjelenítés, reklámozás engedélyezés iránti kérelmet az OÉTI-

hez kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell az elbíráláshoz szükséges, a kérelmet alátámasztó megfelelő dokumentumokat, valamint a tudományos és szakmai indoklást. Az (1) bekezdés szerinti kérelmet az OÉTI továbbítja a Bizottsághoz. A Bizottság, illetve a Tanács döntéséig a kérelem szerinti termékek különleges élelmiszerként nem gyárthatók illetve forgalmazhatók.

60. Az OÉTI által összeállított listán szereplő állítások³ valamint az Oriental Herbs Kft. állításainak összehasonlító táblázata.

OÉTI által összeállított lista				Oriental Herbs	
Élelmiszer megnevezése	Kapcsolat az egészséggel	Minta az állítás megfogalmazására	Megjegyzés	Kapcsolódó termék	Állítás
Gingko biloba	Keringési rendszer	A ginkgo flavonoidok hozzájárulnak a keringési rendszer normál működéséhez, a megfelelő véráramláshoz, így a sejtek oxigénnel és tápanyaggal való ellátásához.	---	Instant ginkgo biloba	„A ginkoban található legfontosabb hatóanyagok szabadgyök-lekötő hatásúak, így hathatós védelmet nyújtanak a rák és a korai öregedés ellen.”
	Antioxidáns	A ginkgo flavonoidok antioxidáns hatásuk révén hozzájárulnak a szervezetet károsító szabadgyökök semlegesítéséhez.	Fogyasztása terhesség, szoptatás, véralvadást gátló szerek szedése, műtéteket megelőzően nem javasolt, mert növelheti a véralvadási időt. Befolyásolhatja a vércukor szintet, ezért cukorbeteg a termékek használata előtt konzultáljanak kezelőorvosukkal.		„... csökkenti a vér viszkozitását. Így javul a vérkeringés, a vérrög-képződés kockázata csökken.” „Szabályozza az agyi anyagcserét és keringést, lassítja az agyi sejtek elöregedését és pusztulását.” „Rendkívül hatékonyan alkalmazható gyakori fejfájás, szédülés, fülzúgás, az öregséggel összefüggő leépülési folyamatok esetén, valamint agyérlemesedés

³ Az általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások OÉTI által összeállított magyar listáját Vj-97/2007/12. számú üggyirat tartalmazza.

					okozta zavarok következtében.”
Panax ginseng-ginzeng gyökér	Szellemi és fizikális erőnlét	A ginzeng hozzájárul a megfelelő szellemi és fizikális erőnlét fenntartásához.	Magas vérnyomás esetén nem javasolt. Adaptogén hatás miatt szedés hatátnál tovább nem javasolt.	Panax Ginseng tea Instant ginseng tea	„Segít szellemi és fizikai kondíciónk megőrzésében, lassítja az öregedést, szervezetünket energiával tölti fel.” „... segít a szellemi és fizikai frissesség megőrzésében, és késlelteti az öregedés kellemetlen hatásait.” „Erősíti az immunrendszert és fokozza a szervezet ellenálló képességét.” „... hatékony étvágyserkentő és keringésjavító.” „Segít az impotencia és a klimax tüneteinek legyőzésében, közismert afrodisziákum.”
Eleuthero ginzeng gyökér	Szellemi és fizikális erőnlét	Az eleuthero ginzeng hozzájárul a megfelelő szellemi és fizikális erőnlét fenntartásához.	Magas vérnyomás esetén nem javasolt.	Eleuthero ginzeng tea	„...rendszeres fogyasztása révén nagymértékben növelhető a koncentrációs képesség és a munkavégzés hatékonysága.” „...csökkenti a klimax idején kialakuló, idegrendszeri eredetű panaszokat (hőhullámok, ingerlékenység)”

					<p>„Segít a méregtelenítésben, illetve szabályozza a vérnyomást.”</p> <p>„...csökkenti a sugárterápia mellékhatásait.”</p>
--	--	--	--	--	--

X.

A Versenytanács döntése

61. A Tptv. (2008. szeptember 1-jét megelőzően vizsgált időszak vonatkozásában irányadó) 8. § (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdésének értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, továbbá, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli; az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik.
62. A 9. § értelmében a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.
63. A Tptv. 77. § (1) bekezdésének értelmében az eljáró versenytanács határozatában a következőkről rendelkezhet:
- megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését,
 - elrendelheti a törvénybe ütköző állapot megszüntetését,
 - megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, illetve
 - elrendelheti a megtévesztésre alkalmas tájékoztatással kapcsolatban helyreigazító nyilatkozat közzétételét.
64. Az eljáró versenytanács a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tptv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozásnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évében elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartásra, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny

veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

65. A Versenytanács álláspontja szerint a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatti ügyekben csak akkor indokolt eljárás megindítása és lefolytatása, ha a közérdek ezt megkívánja. A Versenytanács álláspontja szerint jelen eljárásban a közérdek egyértelműen megállapítható. Az érintett készítményekre vonatkozó tájékoztatások a fogyasztók széles, köréhez eljuthattak az írott sajtóban megjelentetett fizetett hirdetésekben, az Oriental Herbs által közzétett tájékoztató füzetben, a Béres Egészségtár hírlevelén és a teákat népszerűsítő szórólapokon, továbbá a www.drchenpatika.com internetes portálon keresztül.
66. A fogyasztók felé irányuló (reklámként vagy más módon megnyilvánuló) tájékoztatással szemben követelmény, hogy a fogyasztói döntés meghozatalát megelőző tájékoztatás kellően pontos legyen, ne adjon alkalmat arra, hogy a tájékoztatás alapján a fogyasztó valótlan képet alkosson az adott termékről (áruról, szolgáltatásról).
67. Az egészség megőrzésével, helyreállításával kapcsolatos termékek bizalmi termékek. Az adott termék egészségre/egészség helyreállításra való hatásának tényleges megvalósulásáról a fogyasztó teljes bizonyossággal soha sem győződhet meg. Az egészségre és az emberi szervezetre ható termékek esetén a potenciális fogyasztók sérülékeny, az átlagosnál kiszolgáltatottabb fogyasztói csoportot alkotnak. Ezért ezen a területen különös jelentősége van a tényszerű, túlzásokat nélkülöző tájékoztatásnak.
68. Az utóbbi években előtérbe került egészségmegővő életszemlélettel párhuzamosan egyre több olyan termék kerül forgalomba, amely a fogyasztók részéről jelentkező növekvő igényt kívánja kielégíteni. A termékekkel érintett piacon észlelhető éles verseny az elmúlt években versenyjogilag tiltott, fogyasztó megtévesztésre alkalmas piaci magatartások megjelenésével járt.
69. A bírósági gyakorlatban illetve a Versenytanács gyakorlatában következetesen jut érvényre az az álláspont, amely szerint az élelmiszerekről szóló tájékoztatás nem keltheti gyógyhatás látszatát. A Főváros Ítéletábrla Vj-199/2001. számú ügyben hozott 2.Kf.216/2003./6. számú ítéletében megállapította, a Tpv-t-be ütközik az, ha a vállalkozás kizárólag élelmiszerként történő forgalomba hozatalra szóló engedély birtokában – a szükséges hatósági eljárások és engedélyek nélkül - olyan tájékoztatással értékesíti termékeit, hogy azoknak az emberi egészséget megőrző és helyreállító hatása van.
70. A Versenytanács álláspontja szerint az Oriental Herbs termékei népszerűsítése során az egészség megőrzésére és helyreállítására való alkalmasságot, a gyógyító hatást hangsúlyozta. A Versenytanács álláspontját erősíti az OGYI szakvéleménye is, mely szerint „A teakeverékek pontos összetételére, hatásosságára, biztonságosságára vonatkozó dokumentumok, bár nem állnak az OGYI rendelkezésére, de ezek hiányában is megállapítható, hogy a készítmények hatására vonatkozó megállapítások alapján, indikációjukat tekintve, a gyógyszerek kategóriájába tartoznának.”
71. Megjegyzi a Versenytanács, megítélése szerint az is gyógyhatás-állításnak minősül, amikor – előnyös hatások, kedvező változások, részletek említése nélkül – a tájékoztatás meghatározott betegségben szenvedők részére ajánlja a terméket. Az ajánlás ugyanis ilyen esetben azt a jelentést hordozza a fogyasztó számára, hogy az ajánlott termék az adott betegségben szenvedő javára válik.

72. Az eljárásban érintett különféle összetételű teák és teakeverékek reklámanyagaiban megfogalmazott állítások együttes üzenete tehát, hogy a készítmények megvásárlásával a fogyasztók kedvezően befolyásolhatják közérzetüket, javíthatnak egészségi állapotukon, illetve az egyes termékek alkalmasak a már kialakult betegségeik kezelésére. Azonban az Oriental Herbs termékeit élelmiszerként hozta forgalomba, termékei gyógyhatására vonatkozó állításait hozzáértő, jogszabályi felhatalmazással rendelkező szakhatóság a GVH vizsgálatát megelőzően nem vizsgálta, nem hagyta jóvá.
73. Az eljárás alá vont csatolta a Kínai Népköztársaságban működő Első Katonai Orvosi Egyetem három professzora szakértői véleményének hiteles fordítását, amely az eljárás alá vont termékek összetevőire, illetve alapanyagára/alapanyagaina figyelemmel megállapítja, hogy a vizsgált weblapon a 31 termékről megjelent állítás nem félrevezető. Ezzel szemben áll az OGYI szakértői véleménye, mely szerint a különböző összetételű teákra vonatkozó megállapítások minden tudományos megalapozottságot nélkülöznek, egyes állítások esetében, amennyiben az állítások igazak lennének, az adott termék csak gyógyszerként kerülhetne forgalomba⁴.
74. A Versenytanács álláspontja szerint alapvetően meghatározza a kifejthető tájékoztatás korlátjait, illetve az azokban tett állítások versenyjogi megítélését az, hogy a kérdéses termék kategóriájára milyen jogszabályi előírások vonatkoznak. A versenyfelügyeleti eljárás során a GVH feladata az, hogy a Tptv. 9. §-ának figyelembe vételével elemezze, a fogyasztóknak szóló tájékoztatásokban megfogalmazott állítások megtévesztő módon utalnak-e gyógyhatásra, illetve kedvező élettani hatásra. Adott esetben ez nem teszi szükségessé, hogy a GVH a különböző (engedélyező) hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le az áru emberi egészségre gyakorolt – gyógy-, vagy kedvező élettani – hatását, mint a termék lényeges tulajdonságát illetően.
75. Amennyiben a tájékoztatások egészségre vonatkozó vagy betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítást, gyógyhatást, illetve kedvező élettani hatást fogalmaznak meg, miközben a tájékoztatásban érintett termék az előírt engedélyezési, illetve bejelentési eljáráson nem esett át, ám a tájékoztatás ezt a körülményt elhallgatja, akkor a vállalkozás versenyjogi jogsértése önmagában – az adott termék tényleges hatásának vizsgálata nélkül is – megállapítható. A vizsgálattal érintett termékek forgalomba hozatali előírásoknak való megfelelése ugyanis olyan – a fogyasztók keresletét lényegesen befolyásoló – tényezőnek minősül, amelyről adott megtévesztő tájékoztatás tisztességtelenül befolyásolja a fogyasztó döntését.
- 76.
77. A jelen eljárásban vizsgált termékek nem tekinthetők gyógyszernek vagy gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyagnak, -készítménynek, illetve különleges táplálkozási célú élelmiszernek, amelynek a gyógyhatását speciális eljárásban vizsgálták, mert nem történt meg megfelelő hatósági eljárásban való törzskönyvezésük, illetve engedélyezésük. Gyógyító, illetve betegséget kockázatának csökkentésével kapcsolatos hatás ezért a forgalomba hozatalhoz kapcsolatos jogszabályok alapján jogszerűen egyik terméknek sem tulajdonítható. Ugyanakkor a táplálkozással kapcsolatos termékek kapcsán a forgalomba hozatalhoz kötődő jogszabályi feltételeknek való megfelelés hiányának elhallgatása – a termékek bizalmi

⁴ Kivételt jelent ez alól a ginzeng gyökérből és zöld teából készült teakeverék, amelyet már évszázadok óta használnak Kínában, étvágyjavító, élénkítő, roboráló szerként.

jellege következtében – alkalmas arra, hogy fogyasztók keresletét lényegesen befolyásolja. Ennek következtében a jogszabályi előírásoknak való megfelelés hiánya – azaz a releváns engedélyezési eljárás elmulasztása és ennek elhallgatása – alkalmas arra, hogy a fogyasztókat a gazdasági versenyben megtévessze. Ez a magatartás a Tptv. 8. § (2) bekezdés b) pontja szerinti elhallgatásnak minősül.

78. Megjegyzi a Versenytanács, hogy jelen esetben a vállalkozás tájékoztatása az elvileg élelmiszernek minősülő termékek esetében még akkor sem vált volna jogszerűvé, ha a termék hatásossága tekintetében igazolta volna az állítása valóságtartalmát, figyelemmel arra a körülményre, hogy a fogyasztók keresletét döntően befolyásoló jogszabályi előírásnak – azaz a releváns engedélyezési eljárásnak – való megfelelés hiányára elmulasztotta felhívni a figyelmet.
79. Az Oriental Herbs nyilatkozata szerint termékei gyógynövényekből készülnek. Abban az esetben, ha a termékek Gyógyszerkönyvben és a 203/2002. (IX. 14.) Korm. rendelet mellékletében szereplő gyógynövény-drogokból készülnek, a teák forgalmazásához a vonatkozó jogszabályok alapján a Gyógynövény Kutató Intézet szakvéleményével kellene a vállalkozásnak rendelkeznie. Ezzel szemben a termékekre vonatkozó minőségi tanúsítványok és az OÉTI engedélyei alapján az eljárásban érintett termékek különféle teafélék, amelyek az élelmiszer kategóriába tartoznak.
80. Az Oriental Herbs álláspontjában arra is hivatkozik, hogy az általa forgalmazott teák mindegyike elismert gyógynövényekből áll, melyből eredően azok gyógyító hatása egyértelmű. Ezzel az állítással egyrészt nincs összhangban, hogy a termékek - notifikációs igazolásai alapján - az élelmiszer kategóriába tartoznak. Másrészt az eljárás alá vont álláspontja abban az esetben lenne helytálló és megalapozott, ha a termékek engedélyeztetése nem élelmiszerként, hanem gyógyteaként történt volna meg illetve, ha a teák összetevőinek betegség megelőző, gyógyító hatását a vállalkozás OGYI által elismert humán kísérletek eredményeivel támasztotta volna alá.
81. Az eljárás alá vont védekezésében arra is hivatkozott, hogy a 2007. júniusában megjelent OÉTI által készített Általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások magyar listáján az eljárásban érintett teák növényi alkotórészeinek egy része szerepel. A listán mindösszesen a Gingko biloba (77-78.oldal), az Ginzeng gyökér (80. oldal) valamint az Eluthero ginzeng gyökér (80. oldal) található meg.⁵ A lista az 1924/2006/EK rendeletnek megfelelően készült. A lista az egyes alapanyagokra vonatkozóan, az egészséggel kapcsolatos állításokat, és azok alkalmazási feltételeit rögzíti, az állítások gyógyhatásra utalást, a vonatkozó EK rendeletnek megfelelően nem tartalmazhatnak.
82. A Versenytanács összevetette az Oriental Herbs állításait az OÉTI előző pontban részletezett listájával. Az összehasonlítás eredménye⁶ azt mutatja, hogy az Oriental Herbs állításai ezen termékek esetében rendre meghaladják a lista javaslatait, azok gyógyhatásra egyértelmű utalást tartalmaznak.
83. Megjegyzi a Versenytanács, hogy az 1924/2006/EK rendelet megalkotását az tette szükségessé, hogy a Közösség területén egyre nagyobb számban tüntetnek fel élelmiszereken táplálkozásra és egészségre vonatkozó állításokat. Ezen állításokkal

⁵ Az általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások OÉTI által összeállított magyar listáját Vj-97/2007/12. számú ügyirat tartalmazza.

⁶ Lásd: határozat X. fejezete, az OÉTI által összeállított listán szereplő állítások valamint az Oriental Herbs Kft. állításainak összehasonlító táblázata

reklámozott élelmiszerekre a fogyasztók úgy tekinthetnek, hogy azoknak táplálkozási, élettani vagy más egészségügyi előnyük van olyan hasonló vagy más termékekkel szemben, amilyenek ilyen hozzáadott tápanyagot és más anyagot nem tartalmaznak. A szabályozás célja a magas szintű fogyasztóvédelem – a fogyasztó kapja meg a tények teljes ismeretében szükséges választáshoz szükséges információkat – mellett egyenlő verseny feltételek jöjjenek létre az élelmiszeriparban.

84. A Versenytanács álláspontja szerint a vizsgált magatartás megítélésében a vállalkozás indításától 2007. június 30-ig tartó időszakban az Ét., ezt követően az 1924/2006/EK rendelet ad iránymutatást. A vizsgált magatartás versenyjogi megítélésén az 1924/2006/EK rendelet hatályba lépése sem változtat. A vállalkozás termékeinek egészségre/gyógyhatásra vonatkozó állításai nem felelnek meg a 2006. január 1-je előtti nemzeti rendelkezések vagy szabályok által meghatározott feltételeknek és kritériumoknak, így a Rendelet átmeneti rendelkezései ezen állításokra nem alkalmazhatók.
85. A Rendelet 13. cikke alapján készülő hazai lista az élelmiszerek - így az egyes vizsgált termékeket alkotó gyógynövények esetében is - csak egészségre vonatkozó állítást nem pedig gyógyhatásra történő utalást tartalmaz. Gyógyhatásra utaló állítás esetében a rendelet 14. cikkében részletezett engedélyezési eljárás lefolytatására lenne szükség, erre azonban a Versenytanács rendelkezésére álló információk alapján nem került sor.
86. Az eljárás alá vont kiemelt figyelembe vételét kérte annak, hogy a vizsgálat alá vont teakészítmények mindegyike ismert és elismert gyógynövényből áll, az állított hatásmechanizmus valamelyik jellemző összetevő dominanciájából ill. a keverési arányból adódik. Ezzel szemben áll
- egyrészt az OGYI szakvéleménye, mely szerint a teakeverékeket alkotó egyes komponensek szakirodalomban megjelent közismert élettani hatásait nem lehet egyértelműen a termékre rávetíteni anélkül, hogy az adott készítménynél az bizonyítást nyert volna. Az alkotóelemek hatásossága ugyanis önmagában nem bizonyítja azt, hogy az alkotóelem felhasználásával készített termék maga is ugyanolyan hatással bír. Az összetevő kedvező élettani hatása már csak azért sem garantálja a készítmény hatásos voltát, mert a készítmény nem feltétlenül tartalmaz a hatás kiváltásához szükséges mennyiségű összetevőt,
 - másrészt az 1924/2006/EK rendelet 5. cikkében megfogalmazott azon általános feltétele, mely szerint az egészségre vonatkozó állításnak a fogyasztásra elkészített élelmiszerre kell vonatkoznia.
87. Fentiek alapján a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapította a magatartás törvénybe ütköző voltát a Tpvt. 8. § (2) bekezdés b) pontja alapján az Oriental Herbs által közzétett tájékoztató füzet (Oriental Herbs: Egészségmegőrző termékek), a Béres Egészségtár hírlevele (2006. 11.) és a teákat népszerűsítő szórólap (Pollengrape tea és kapszula), továbbá a www.drchenpatika.com internetes portál gyógyhatást sugalló tájékoztatásai tekintetében.
88. A jogsértés versenyre gyakorolt hatása indokolta a Tpvt. 78. § (1) bekezdése szerinti bírság kiszabását, amelynek összegét a Tpvt. 78.§ (3) bekezdésben foglalt szempontok alapján határozta meg a Versenytanács.
89. Nem látszott célszerűnek a jogsértő reklámok közzétételével kapcsolatban felmerült költségek alapulvétele, egyrészt mivel nem állt rendelkezésre valamennyi sajtómegjelenés reklámköltsége, másrészt, mert a honlapon megjelenő jogsértő közlésekhez gyakorlatilag nem kapcsolódott kiadás.

90. Az előző pontban kifejtettek tekintetével a Versenytanács 2005 novemberétől 2007. júliusáig terjedő időszak folyamán a releváns termékek révén elért árbevétel nagyságából indult ki.
91. A bírságkiszabási szempontok közül a Versenytanács bírságnövelőnek értékelte az alábbi körülményeket:
- a) az érintett termékek egészség megőrzésével, helyreállításával kapcsolatos, bizalmi jellegű termékek,
 - b) a jogsértő magatartással érintett laikus fogyasztói kör a tájékoztatásnak kiszolgáltatott helyzetben van,
 - c) az eljárás alá vont üzletpolitikáját a gyógyhatás középpontba állítása határozta meg,
 - d) közlések a fogyasztók széles köréhez eljuthattak,
 - e) a jogsértés több éven keresztül folyt.
92. A Kft.-vel szemben első ízben folyt versenyfelügyeleti eljárás, így a súlyosító körülmények között nem szerepel a visszaesés.
93. A bírságkiszabási szempontok közül a versenytanács bírságcsökkentőként azonosította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a versenyfelügyeleti eljárás megindulásáról és a hivatkozott weblapon megjelent állítások kifogásolásáról értesülve haladéktalanul letöröltette a www.chenpatika.hu honlapról a kifogásolt állításokat teljes terjedelemben.
94. A súlyosító és az enyhítő körülmények együttes figyelembe vétele alapján a Versenytanács 7.000.000 Ft-ot tartotta megfelelő bírságösszegnek.
95. A Versenytanács a jogsértés Tpv. 77. § (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett nem tartotta indokoltnak a jogsértő magatartás további folytatásának ugyanezen bekezdés f) pontja szerinti megtiltását, mert az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a versenyfelügyeleti eljárás megindításakor a jogsértő magatartással felhagyott. Jelzi ugyanakkor, hogy újabb versenyfelügyeleti eljárásra adhat alapot, ha az Oriental Herbs ismételten tanúsítja a jogsértő magatartást.
96. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK Irányelvének (a továbbiakban: Irányelv) 19. cikke szerint a tagállamok elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az Irányelvnek 2007. június 12-ig megfeleljenek. A tagállamok 2007. december 12-től alkalmazzák ezeket az intézkedéseket. Az eljárás alá vont által alkalmazott tájékoztatásokra tehát nem lehetett alkalmazni az Irányelv rendelkezéseit, ugyanakkor a Versenytanács megjegyzi, hogy az eljárás alá vont által tanúsított magatartás az Irányelv rendelkezéseinek figyelembe vétele esetén sem eredményezne enyhébb elbírálást.

E körben – reagálva az eljárás alá vont védekezésére – megjegyzi a Versenytanács, hogy a 2008. szeptember 1. előtt tanúsított magatartásokra egyáltalán nem alkalmazható a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (Fttv.): e körben a kifogásolt magatartás elkövetésekor hatályos Tpv. III. fejezete az alkalmazandó jogszabály. Az Fttv.-nek nem volt sem olyan célja és nincs olyan rendelkezése, amely visszamenőleg megvonta volna a

GVH-tól a Tpvt- III. fejezetében foglalt szabályok megsértése esetén fennálló hatáskörét.

XI. Egyebek

97. A bíróságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. § (1) bekezdése a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a GVH Versenytanácsa nem foganatosíthatja.
98. A Ket. 138. § (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpvt. 83. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bíróság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.
99. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.
100. A GVH hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2009. május 20.